

Издается с 20 декабря 1999 года

Саран газеті

ЕЖЕНЕДЕЛЬНАЯ ГОРОДСКАЯ ГАЗЕТА

21 апреля
2023 года
ПЯТНИЦА
№ 32 (1529)

ТЕМА НОМЕРА:

СТР. 8

Читайте нас на сайте sarangazeti.kz, а также в [sarangazeti](#), [sarangazetikaz](#), [sarangazeti](#)

ВЫСТУПЛЕНИЕ ГЛАВЫ ГОСУДАРСТВА КАСЫМ-ЖОМАРТА ТОКАЕВА НА РАСШИРЕННОМ СОВЕЩАНИИ ПО ВОПРОСАМ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ

Күрметті жынга қатысушылар!

Жуырда Мәжіліс және мәслихат депутаттарының сайлауы өтті. Үкімет қайта жасақталды. Осылайша, ауқымды саяси өзгерістік алғашқы кезеңі аяқталды деуге болады. Біз билік тармақтарының терең-тендігін орнықтырыдық. Енді еліміздегі қоғамдық-экономикалық қатынастарды қайта құрумыз керек. Жүртшылық бұл реформаларға зор үміт артып отыр. Соңдықтан біз нақты ішарааларға баса мән беруге тиіспіз. Мен Парламент сессиясының ашылуында заннамалық тұрғыдан шешілуге тиис болқаратар мәселені атап өттім.

Ал бұгін әлеуметтік-экономикалық саладағы мақсат-міндеттерді айқындан алуымыз керек. Үкімет және барлық деңгейдері әкімдер соган сүйеніп жұмыс істейтін болады. Осы басқосуға мәслихаттардың өкілдері қатысип отыр. Бұл да – нақты саяси өзгерістердің нышаны. Атқарушы және өкілді билік арасында тиімді қарым-қатынас орнату өте маңызы. Қажет болса, олар бірін-бірі тольқытып, қолдан отыруы керек. Мұның бәрі мемлекеттік саясатты тиімді жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Соңдай-ақ ел мүддесін ескере отырып шешім қабылдауға жол ашады.

Күрметті кенеске қатысушылар!

Реформалардың нәтижесінде елімізде көп нәрсе өзгерді. Мысалы, алғаш рет Премьер-Министрдің кандидатурасын сайлауда женіске жеткен партия ұсынды. Мұны саяси жаңғырудың тағы бір маңызы қадамы деуге болады.

«Күшті Президент – ықпалды Парламент – есеп беретін Үкімет» концепциясы нақты жұмыс істей бастады.

Саяси реформалар дамудың жаңа кезеңіне жол ашып берді. Сонымен бірге экономиканы түбебейлі жаңғыртудың берік негізін қалады.

Әркім мына мәселені айқын түсініп керек. Қазақстан – осы геосаяси аймақта ауқымды, демократияны арқау еткен реформалар жолына түсken бірден-бір мемлекет. Соңдықтан бізге оңай болмайды. Бірақ бұл жолды қалайда жүріп отыре тиіспіз. Енді жұмысқа жұмыла көп болып тұр. Дерек ісік көшпесек, әлемдік бәсекеде озық бола алмаймыз, яғни ел экономикасында көш соңында қалуымызға тұра келеді. Жаңа ғана еліміздің даму барысы туралы Үкіметтің есебін тындадық.

Осында отырған әрбір мемлекеттік қызметтің өзіне орасан зор міндет жүктеліп отырғаның сезінуге тиіс. Бұл – ең алдымен, барша Қазақстан халқының алдындағы жауапкершілік. Сіздердің шешімдеріңіз бел іс-әрекеттерінің елдің бүгін мен болашағына тікелей әсер етеді.

Соңдықтан құнделікті мәселелерді шұғыл шешүмен ғана шектелмей керек. Сіздер мемлекетшіл-реформатор болуларының қажет.

Реформаларымыздың түпкі мақсаты – халықтың өмірін жақсарту. Ол ушин тұрғындардың табысын қобейту керек. Жайлы өмір сүруіне жағдай жасап, қауіпсіздігін қамтамасыз ету қажет. Азаматтардың өзін-өзі дамытуына барлық мүмкіндік жасалуға тиіс. Мұның бәрін мықты нарықтық экономика болса ғана, табысты жүзеге асыра аламыз.

Нам необходимо перейти к реальной рыночной экономике, нацеленной на обеспечение нужд граждан. Поэтому впереди сложный период.

Мы живем в очень трудное время. Разрыв традиционных экономических и логистических связей сопровождается рекордной инфляцией, замедлением

мирои экономики, нарастанием долгового бремени государств. Множатся торговые барьеры, и растет взаимное недоверие между государствами. Все это – новая нормальность, а скорее – ненормальность, мировой экономики. Природная рента больше не является устойчивым источником благосостояния страны.

Қазақстан мұнай және газ өндіруші ел ретінде жаңа геоэкономикалық жағдайға бейімделу керек. Экономиканы әртаратпандыру – уақыт талабы әрі стратегиялық міндет. Біз бұл туралы үнемі айтып жүрміз. Бірақ ісімізден сөзіміз көп болып тұр. Дерек ісік көшпесек, әлемдік бәсекеде озық бола алмаймыз, яғни ел экономикасында көш соңында қалуымызға тұра келеді. Жаңа ғана еліміздің даму барысы туралы Үкіметтің есебін тындадық.

В прошлом году наша экономика выросла всего на 3,2%, хотя это неплохой показатель, а за 3 месяца текущего года – на 4,9%. Цифры неплохие, но удовлетворения и оптимизма внушать они не должны. Нужно искать дополнительные источники роста. Правительство должно быть по-хорошему более амбициозным в том, что касается обеспечения экономического роста. Это веление времени, веление текущей ситуации.

Инерционные темпы роста экономики за последние 10 лет привели к тому, что наша страна застряла в «ловушке среднего дохода». Если сейчас не создать прочный фундамент для качественного экономического роста, то стагнация доходов населения не за горами.

По расчетам экспертов, для перехода Казахстана в категорию стран с высоким уровнем дохода необходимо обеспечить ежегодный рост на уровне 6%, то есть в полтора раза выше текущих темпов.

Соңдықтан нарыққа қатысушылардың бәрі батыл әрі шұғыл шаралар қабылдауға тиіс. Мемлекеттің қолдауына ие болып отырған ірі бизнес өкілдері айрықша рөл атқарады. «Табысты осы жерден тауып, шетелде шашу» әдебінен арылу керек. Есесінде елдегі әлеуметтік мәселелерді шешуге қобірек үлес қосуға ұмтылған жән. Ирі қәсіпкерлер Қазақстанда тапқан табысын басқа жақта емес, өз еліміздегі бизнесін дамытуға жұмысғаны аздал.

Жұмысын осы талапқа бейімдей алған ірі қәсіпкерлер нағыз үлттық бизнес-элитага айналады. Халықтың құрметіне бөленип,

мемлекеттің қорғауы мен қолдауына ие болады. Сонымен қатар бізге «қасіпкерлердің жаңа толқыны» керек. Мемлекеттің ресурсына арқа сүйемей, бойындағы дарыны мен іскерлігі арқылы тұрақты әрі мықты қасіп құра білген «тың күштер» қажет.

Всем известно такое понятие, как «социальный лифт». Это система, при которой любой инициативный и трудолюбивый человек может уверенно продвигаться по карьерной лестнице и в общественной иерархии.

Аналогично, нам нужно построить эффективно действующий «экономический лифт» для предпринимателей.

Поэтому в дополнение к общесистемным мерам важно продвигать наиболее успешных и честных предпринимателей регионального масштаба. Они должны стать локомотивами развития новой, я бы сказал, справедливой экономики.

Негізі, әр аймакта сондай қасіпкерлер бар. Міне, осы азаматтар нағыз қолдауға лайық. Олардың ісінелгі тауып, қасібін мемлекеттік деңгейге шығарған аздал. Сонымен қатар оларды бюрократтар мен құштік құрылымдардың заңсыз әрекеттерінен корғау қажет. Мен өзім де осында қасіпкерлерді ара-тұра қабылдаап, қолдау қөрсетіп жүрмін. Ирі және орта бизнес саласында жүйелі жұмыс жүргізу керек. Осы екі бағыт экономикалық саясаттың аса маңызды жаңа бағдарына айналуға тиіс. Енді алдағы жұмыстың нақты бағыттарына тоқталадын.

ПЕРВОЕ. Мы наблюдаем небывалый за последние 15 лет рост цен на продовольственные товары. В феврале текущего года инфляция составила 21,3%, достигнув своего пика.

Жүрттың ай сайын жұмысайтын қаржысының тен жартысынан көбі азық-түлік алуға кетеді. Үкіметтің әрекеті жеткіліксіз болып отыр. Тыйым салу және шектеу шаралары уақытша ғана әсер етеді. Мұндай қадамдар кындықтың бетін қайтарса да, одан біржола құтылуға мүмкіндік бермейді, тіпті, мәселені ушықтырады деуге болады.

Ауыл шаруашылығы және өндірілген саласының дамында нақты нәтиже жоқ. Азық-түлік инфляциясының басты себебі де – осында. Елімізде өндірілетін тауардың көлемі ішкі сұраныстың қамтамасыз етуге жетпейді. Импортқа тәуелдіміз.

(ПРОДОЛЖЕНИЕ НА 2 СТР.)

ВЫСТУПЛЕНИЕ ГЛАВЫ ГОСУДАРСТВА КАСЫМ-ЖОМАРТА ТОКАЕВА НА РАСШИРЕННОМ СОВЕЩАНИИ ПО ВОПРОСАМ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ

(Начало на 1 стр.)

К вопросу насыщения рынка отечественной продукцией, удешевлению факторов производства необходимо подходить более комплексно, вдумчиво, без лозунгов и обещаний. Нужно пройтись по всей цепочке от производства до реализации и понять, что приводит к удорожанию.

Действующая модель управления агропромышленным комплексом не раскрывает потенциал отрасли. Перед Правительством стоит задача обеспечения устойчивого роста агропромышленного комплекса.

Помимо увеличения объема выпускаемой отечественной продукции для борьбы с резкими скачками цен важно правильно использовать стабилизационные фонды. Сегодня они действуют разрозненно и, можно сказать, непрозрачно. Регулярно выявляются коррупционные схемы.

Поэтому предстоит, в том числе, более активно использовать потенциал Продкорпорации для закупа и интервенций по основным товарным позициям, усилить координацию работы Продкорпорации со стабфондами СПК. Единообразие подходов, ориентация госкомпаний на снижение колебаний цен позволяют получить рыночный антиинфляционный инструмент.

АгроОнеркәсіп кешенін дамытуға бөлінетін бюджет қаржаты тиімді жұмысалуға тиіс. Мұны мұқият қадағалау қажет. 2019-2021 жылдары енім өңдеуге берілген субсидияны алайық. Бұл қаржаттың тен жартысы субсидия алам деушілердің 10 пайзызының ғана қолына тиғен. Субсидия алған кейір пысықайлар өндірісті өркендетудің орнына бюджет қаржысын қалтасына басып, шалқып өмір сүрген. Ал қарапайым шаруалар үшін субсидия алу – қияметтің қыны. Оның үстіне, субсидия беру жүйесі өте күрделі және қажетті мәлімет көпшілікке қолжетімді емес. Субсидия бөлуді реттейтін жаңа цифрлық жүйе бұл түткілді шеше алмай түр. Эріне, біршама жұмыс атқарылды. Мұны жоққа шығаруға болмайды. Бірақ бұл бағыттағы жұмысты аяғына дейін жеткізу керек.

Далее. Необходимо ускорить работу по созданию современной инфраструктуры хранения и сбыта сельхозпродукции. Во многом именно её отсутствие приводит к избыточным посредническим структурам и накрутке цен. При ежегодном сборе более 8 миллиона тонн овощей и картофеля общая вместимость овощехранилищ составляет всего 1,7 миллиона тонн.

Да и то, это, похоже, завышенная цифра. При этом 60% овощехранилищ не оборудованы холодильными установками, срок эксплуатации 30% складских помещений превышает 20 лет. В результате потери при хранении достигают астрономических 35, а иногда 40% от объемов заготовленной продукции. Правительство должно системно заняться решением этой проблемы.

Необходимо помочь бизнесу в создании инфраструктуры овощехранилищ, оптово-распределительных центров и сельских сервисно-сбытовых кооперативов.

Бұл – мемлекет пен жекеменшіктің серіктестігі үшін зор мүмкіндік. Жақында Премьер-Министрдің орынбасары Серік Жұманғаринге бұл

мәселе бойынша тиісті тапсырмамды бердім. АгроОнеркәсіп кешеніне қатысты мәселенің бәрі басқа салаларға да қатысты екенін ұмытпаган жөн. Тағы да қайталап айтамын. Жоғары өнім аудуды қамтамасыз ету керек. Ашық бәсекелестік болуға тиіс. Бір сөзбен айтқанда, осы саладағы басты түйкілдерді дерреу шешу керек. Сонда ғана бағанын күрт өсімін тежеуге мүмкіндік туады.

Особо хочу отметить, что инфляция в Казахстане имеет также монетарный характер. Поэтому к решению вопросов инфляции должен полноценно подключиться Национальный банк. Задача контроля инфляции – первоочередная для Национального банка и Правительства. Ожидая слаженной и профессиональной работы.

Как я уже отметил, важнейшим приоритетом является наращивание собственного производства. Больше года назад по моему поручению был принят Закон «О промышленной политике». Он создал условия для развития обрабатывающего сектора. Одной из его главных новелл было требование по обеспечению отечественных предприятий доступным сырьем. Однако основной объем производимого металла по-прежнему уходит на экспорт, а это недополученная добавленная стоимость внутри страны. Правительство прорабатывает дополнительные нормативно-правовые механизмы, которые необходимы ввести в первую половину этого года. Модель простого экспорта сырья уже не работает. Требуется создание новых заводов и переделов внутри страны. Это задача нового порядка.

Актуальным остается вопрос локализации отечественных предприятий. Уровень локализации следует неуклонно повышать, идти от простого к сложному. Такие примеры уже имеются, но есть также факты подмены понятий за счет ложной локализации. Это ведет к субсидированию импорта, что нежелательно. Нам нужна подлинная индустриализация.

ЕКІНШІ. Инфляция өскен сайдын халықтың нақты табысы құнысыданып жатыр. Жүрттың табысын әлеуметтік саланың шығысы есебінен арттырудың да шегі бар. Біз осы шекке жеткен сияқтымыз. Бұған қоса тұтыну несиелерінің қолемі артып барады. Бұл әрекет – инфляция кезінде жан бағудың амалы. Бірақ мұндай ахуалдың әлеуметтік және саяси салдары өте ауыр болуы мүмкін. Тіпті банктердің өзіне қауіп төндіру ықтимал.

Несиені, ен алдымен, пайда әкелетін бизнеске, яғни тиімді жобаларға беру керек. Сонда жалакысы жоғары жұмыс орындары пайда болады. Жүрттың кәсіпкерлікпен айналысуга ынталы артады. Бір сөзбен айтсақ, азаматтардың табысын көбейтуге мүмкіндік туады.

Поэтому критически важно вовлечь отечественные банки в работу по созданию благоприятных условий для бизнеса и инвестиций. Необходимо расширить возможности банковского сектора по кредитованию крупных инвестиционных и инфраструктурных проектов. Соответствующее поручение мною дано в рамках Указа о мерах по расширению кредитования экономики.

Вместе с тем за бортом доступного банковского кредитования остается малый и средний бизнес. При этом мы знаем, что у банков деньги есть, и они готовы финансировать прозрачно работающих предпринимателей.

Поэтому, помимо перенастройки работы самих банков, нужно усилить цифровизацию денежных потоков и интеграцию информационных систем банков и органов госдоходов. Это позволит укрепить доверие банков к бизнесу, особенно малому и среднему.

ҮШІНШІ. Макроэкономикалық саясатты өте байыпты жүргізу керек. Бюджет тапшылығын, мемлекет қарызын, Ұлттық қордан аударылатын трансфертті және басқа да макрөрсеткіштерді реттеу қажет. Иә, экономикамыз есіп жатыр. Бірақ салық түсімдерінің ішкі жалпы өнімге қатысты өсу қарқыны – тұрақсыз. Кейір мамандар «Салық женілдіктері өте көп болған сон, түсім азайып жатыр» дейді. Бұдан басқа да себептер айттылады. Жалпы, соңғы бес жылда бюджетке 30 триллион теңге кем түскен. Эріне, бұл цифрдың дұрыс-бұрыстығын тексеру қажет. Талай жылдан бері жалғасып келе жатқан осы мәселені түпкілікті шешетін уақыт жетті.

Налоговые льготы следует переориентировать в основном на привлечение инвестиций в производство продукции с высокой добавленной стоимостью и стимулирование технологичного экспорта. Это как бы задача идеального порядка.

Но хотел бы, чтобы все поняли мою позицию: всю экономическую политику мы должны подчинить задаче диверсификации экономики, ее индустриализации и, в конечном счете, привлечению инвестиций. Акимы всех уровней должны повседневно думать о привлечении инвестиций и создании рабочих мест, а Правительство обязано им помогать в этом.

С другой стороны, как я всегда говорил, налоговая политика должна быть стимулирующей и гибкой. Например, сегодня в Казахстане имеется множество месторождений твердых полезных ископаемых, которые при текущем налогообложении разрабатывать экономически нецелесообразно и невыгодно.

Сыре просто лежит в земле, зачастую рядом с моногородами, хотя могло бы использоваться на благо граждан. Почему бы, по примеру сложных нефтегазовых месторождений, не облегчить для таких малорентабельных новых проектов налоговое бремя в обмен на создание рабочих мест, строительство перерабатывающих мощностей, выполнение соцобязательств?

Правительство должно подумать на этот счет. Нужно заняться этой работой, учесть ее при разработке новой налоговой политики.

В целом, налоговая политика должна быть гибкой. В конце концов, это не священное писание. Прежде всего, вы должны привлекать инвестиции. Сейчас за инвестиции идет огромная, напряженная борьба на внешних рынках, и здесь нам упираться в стену ни в коем случае нельзя.

Қазір жаңа бюджет кодексі дайындалып жатыр. Осы ретте бюджет ережелеріне және оны мұлтікіз сақтау қажеттігіне назар аударыым келеді.

Мұндағы ең басты қағида – көрпеге қарай көсілу. Ұлттық қорға жармаса беруді доғару қажет. Мен бұл туралы осыған дейін де талай рет айттым.

Нацфонд – это средства будущих поколений. Мы должны использовать его ресурсы только в необходимых случаях, в кризисные периоды.

Следует в полной мере использовать институт государственного-частного партнерства и подушевого финансирования, особенно для привлечения инвестиций в социальную инфраструктуру.

В декабре прошлого года мною подписаны законодательные поправки, направленные на внедрение новой модели ГЧП. Приняты меры для обеспечения прозрачности процедур отбора частных партнеров, ограничено участие квазигосударственных предприятий. Тем самым созданы условия для вовлечения бизнеса в реализацию государственных проектов. Даный инструмент должен максимально использоваться при реализации новых национальных проектов.

Поручаю Правительству подготовить Комплексную программу ГЧП в социальной сфере.

ТӨРТІНШІ. Экономиканы монополиядан арылту – маңызды міндет. Бұл бағытта нақты жұмыс басталды. Нәтижесі қазірдің өзінде жаман емес. Бірақ мұнымен шектелуге болмайды. Елімізде мекемеаралық комиссиялар құрылды. Олардың алдына нақты міндеттер қойылды. Осыған орай заңсыз шығарылған активтерді қайтару, әділеттілікті қалпына келтіру, адал бәсекелестікке жағдай жасау керек. Мұның бәрі – уақытша міндет емес. Керінше, бұлар – жаңа экономикалық саясаттың басты қағидаттары.

Тауар нарығының монополиялық құрылымы элі де өзгере қойған жоқ. Оның үстіне бизнес, әсіресе, орта бизнес қарынды дамымай отыр. Сондықтан тың шараларды колға алу қажет. Үкімет осыған қатысты нақты ұсыныстар беріп, бір шешім қабылдауға тиіс.

Келесі. «Стратегиялық нысандар» ұғымын айқындау тәсілін қайта қаруа қажет.

Бәлкім, аймақтық маңызы бар стратегиялық нысан ұғымын енгізу керек шығар. Бұл – әлемдік тәжірибе. Бәрін ойланбай өзгерте беру экономикалық қауіпсіздікке нұқсан келтіруі мүмкін. Казіргі геосаяси жағдайда бұл мәселенің өзектілігі тіпті арта түсті.

Қазақстан салмақты және дербес экономикалық саясат жүргізу керек. Қоғамдық ресурстар қолжетімді болуы үшін ашық аукцион қағидаттарын басшылыққа алу қажет. Бизнес өкілдері барлық міндеттемелерін адал орындау үшін тиімді бақылау жүйесін орнату керек. Монополистерге қарсы қозғалған істер бойынша сапалы жұмыс атқарылуға тиіс. Ол үшін қазылардың білікті болуы аса маңызды.

Қазір заңсыз шығарылған активтерді мемлекетке қайтару жұмысы жандана түсті. Қайтарылған активтер мен мұлтіктер қолды болып кетпеуі керек. Барлық қаржат толығымен экономиканы дамытуға жұмысалуы қажет. Осы орайда қаржыны қайтарып, елімізді өркендегуе атсалысқысы келетін азаматтарға мынаны айтқым

(ПРОДОЛЖЕНИЕ НА 3 СТР.)

келеді. Жаңа индустримальық жобаларға қаржы салыныздар. Қазақстанда жаңа өндірістер ашып, жаңа жұмыс орындарын құрыңыздар. Сонда мұндай активтерге және оның иелеріне қатысты ешқандай мәселе туындаиды. Тағы да қайталаң айтамын. Біз адад әрі ашық жұмыс істейтін бизнес өкілдеріне барлық жағдайды жасаймыз.

В целом, Правительству и акимам следует значительно активизировать работу по привлечению инвестиций. Я об этом уже сказал, но, с учетом исключительной важности, повторю. Да, в прошлом году был привлечен рекордный за последние 10 лет объем прямых иностранных инвестиций – 28 миллиардов долларов. Однако наибольший объем вложений, более 43% от общей суммы, традиционно шел в горнодобывающий сектор, тогда как инвестиции в обрабатывающую промышленность составили всего пятую часть. Поэтому нам нужна гибкая, адаптированная к нашим потребностям и реалиям налоговая политика, высокая мобильность и финансовая чистоплотность всех государственных служащих.

Необходимо выстроить эффективную систему привлечения и, самое главное, «приземления» инвестиций. Зарубежным инвесторам следует предлагать вкладывать в конкретные проекты, формировать готовые пакетные решения.

Правительство продуктивно работает с крупными зарубежными партнерами в конкретных отраслях, но надо наращивать усилия.

Необходимо создать интерактивную инвестиционную карту, запустить цифровую базу данных инвесторов и инвестиционных проектов каждого региона.

Недавно я назначил заместителем Премьер-министра – министром иностранных дел Мурата Нуртлеу. У него значительный опыт работы в международной сфере. По распределению обязанностей он будет также заниматься привлечением инвестиций. Надеюсь, результаты в этой отрасли будут получены.

К этой работе следует привлечь и Национальную палату «Атамекен».

Считаю необходимым за каждым значимым инвестиционным проектом закрепить сопровождение со стороны сотрудников прокуратуры. Это позволит наладить систему коллективной ответственности и освободит госслужащих от опасений принять неправильное решение.

Такая мера должна повысить эффективность работы по привлечению инвестиций и послужит гарантией безопасности инвестиций иностранных предпринимателей. Практика прокурорского сопровождения инвестиционных проектов существует в мире. Это не новая практика. Мы ее должны использовать у нас в Казахстане с учетом всех положительных аспектов. Прокурорское сопровождение необходимо не для того, чтобы препятствовать реализации тех или иных проектов, а наоборот, чтобы подсказывать, как лучше сделать, чтобы тот или иной инвестиционный проект получил свое развитие.

Считаю, что все это будет способствовать улучшению инвестиционного климата в нашей стране. А улучшение инвестиционного климата в Казахстане – задача стратегического порядка.

ПЯТОЕ. Предстоит кардинально перестроить работу по дальнейшему развитию инфраструктуры, в первую очередь коммунальной.

Недовольство граждан этой зимой вызвала неудовлетворительная, по сути, провальная работа по обеспечению

теплом.

Более половины ТЭЦ находятся в зоне риска, уровень износа в некоторых городах превысил 80%. Средний износ тепловых сетей по стране составил около 54%. А в 80 городах с централизованным теплоснабжением этот показатель – от 75 до 92%.

В целях модернизации коммунальной сферы я поручал обеспечить переход на новую тарифную политику «Тариф в обмен на инвестиции». В текущей ситуации Правительству придется решить «законсервированные» годами проблемы, но другого пути нет.

Мы не одни в данном регионе, у всех цены на топливо выше, чем у нас. В некоторых странах, в нашем ближайшем окружении, цена на топливо почти в два раза выше, чем у нас. Следовательно, все субсидии государства уходят в экономику других стран.

Мы либо постепенно повысим тарифы и приблизим их к рынку, либо останемся вовсе без инфраструктуры во всех городах и селах.

Например, в прошлом году перекрестное субсидирование цен и тарифов только за счет Фонда «Самрук-Казына» превысило 1 триллион тенге. Это очевидное искажение принципов рыночной экономики.

Вместе с тем переход от перекрестного субсидирования цен и тарифов должен быть осуществлен плавно. Нужно, прежде всего, учитывать уровень доходов конкретных групп потребителей.

Здесь забегать вперед ни в коем случае нельзя. Шапкозакидательство тоже должно полностью отсутствовать. Нужно проводить политику плавно, гибко, спокойно, но идти вперед. Другого пути нет. Сидеть на месте с существующими тарифами уже невозможno.

Тағы бір мәселені арнайы ескерткім келеді. Тарифті өсіруден түсken қосымша қаржы тек қана коммуналдық инфрақұрылымды жаңғыруға жұмысалуы керек. Сондай-ақ жаңа қуат көздерін іске қосуға және жұмысшылардың жалақысын көтеруге бағытталуы қажет. Монополистердің міндеттері мұқият нақтыланып, толығымен орындалуға тиіс. Сондықтан Үкіметке қаржының жұмысалуын бақылайтын қатаң амалтасілдер енгізуі тапсырамын. Оған цифрлық бақылау жүйесін де енгізу керек. Жұрт коммуналдық қызмет үшін төлеген ақшасы қайда кетіп жатқанын

көріп отыруға тиіс. Қазіргі заманғы ақпараттық технология бұган толық мүмкіндік береді.

Жанар-жағармайдың бағасын көтеру мәселесіне де дәл осылай қараған жөн. Түсken қаржыны делдалдар, яғни алыспатарлар иемденіп кетпеуі қажет. Оны жаңа мұнай-газ жобаларын жүзеге асыруға және мұнай өндөу зауыттарын жаңғыруға жұмысай керек.

Поэтому Правительство должно принять дополнительные меры по повышению налоговой отдачи для государства при пересмотре цен на нефтепродукты.

В целом, по тарифной политике поручая Правительству проработать вопрос введения «социальных норм потребления» регулируемых товаров и услуг. В конце концов, это международная практика.

«Судың да сұрауы бар». Оны негұрлым көп тұтынсан, соғұрлым көп ақша төлейсің. Бұл – жүртты үнемшіл болуға үйрететін әділлітті және қарапайым ұстаным. Дамыған елдердің тұрғындары әр нәрсенің қадірін біледі. Үнемшілдік олардың өмір салтына айналған. Тіпті су мен жылуды ысырап етпенде балаларға жастайынан үйретеді. Біздің азаматтарымыз да осында

үнемшіл болуы керек. Әсіресе, суды үнемдеп тұтынуымыз керек. Мен су тапшылығының артып жатқанын үдайы айтып жүрмін. Сарашылардың пайымдауынша, 2040 жылға қарай суга деген сұраныс 50 пайызға артады. Қазақстан 2050 жылға қарай «суга өте мұқтаж» елдердің санатына кіруі мүмкін.

Мы медленно, но верно приближаемся к категории вододефицитных стран.

Қазір елімізде 600 мыңдан астам адам таза ауызында зәрү. Бұл – ауылдағы ағайын фана емес, қала халқы үшін де өте өзекті мәселе. Ирі шаһарлардың инфрақұрылымы жылдан-жылға артып келе жатқан сұранысқа жауап береде алмай отыр. Тіпті Астананың өзінде су тапшылығы қатты сезіле бастады. Басты себептің бірі – құрылыштың көбеюі. Үнемшіл болмасақ, таза су беретін жаңа нысандарды іске қосқанмен, тапшылықты жоя алмаймыз.

Для нас это очень актуально. Так, Казахстан требуется в 3 раза больше воды на доллар производимого ВВП, чем России или США, и в 6 раз больше, чем засушливой Австралии.

Анализ работы предприятий, ответственных за централизованное управление водохозяйственными объектами, показал их низкую эффективность. Другими словами, воду мы не экономим.

Займы от международных финансовых организаций на реконструкцию водохозяйственных и гидромелиоративных систем, должным образом не осваиваются. Остро стоит кадровый вопрос. Правительство определило базовый вуз для подготовки специалистов водной отрасли.

Теперь необходимо перезагрузить саму систему управления. «Казводхоз» следует переформатировать в финансово стабильную организацию. Она возьмет на себя лидирующую роль в трансформации водной отрасли. Так должно быть.

Қазір 500-ден астам гидротехникалық нысан әбден тозып тұр. Тіпті оның 200-інде төтенше жағдай тұындау қаупі бар. Кезінде кейір су қоймалары бұзылып, қайғылы оқиға болғанын білесіздер. Осында жәйттің алдын алу үшін гидроқұрылымдар жанжақты тексерілуге тиіс. Алаттық жағдайда тұрған және қараусыз қалған нысандарды бақылауга алу керек. Қауіп-қатерлер картасын жасау қажет. Төтенше жағдайға әкеп соктыруы мүмкін қатерлердің алдын алу үшін нақты шараларды қолға алған жөн. Сондай-ақ Су ресурстарын басқарудың бірыңғай ақпараттық-сараламалық жүйесін жасау керек.

Еще одна проблема – это благоустройство городов. Данным вопросом должны заниматься акимы всех уровней.

Известно, что наряду с социально-экономическими факторами уровень развития регионов определяется внешним обликом зданий, их соответствием санитарным нормам, озеленением территории, состоянием общественного пространства, наличием детских спортивных площадок и прочее. Есть ли у нас все это? Думаю, что нет.

В обществе также активно обсуждается вопрос эффективного управления жилим фондом. Реформа, направленная на внедрение института ОСИ, не доведена до конца. Наряду с ОСИ по-прежнему функционируют КСК.

Вообще, мы с этой реформой ОСИ сильно ошиблись. Но сейчас акимы вместе с Правительством должны найти выход из этой ситуации, потому что положение достаточно серьезное.

В таких условиях главная задача – обеспечить людей качественными

и прозрачными услугами – не выполняется. В то же время данная реформа предполагала создание первой ступени в системе местного самоуправления. Поэтому оставлять без должного внимания эту задачу нельзя.

Я надеюсь на поддержку и активное участие депутатов всех уровней, будь то маслихаты, Мажилис, Сенат. Здесь присутствует Альберт Рай. Вы занимались этим вопросом. Мне кажется, нужно более серьезно подойти к решению этой задачи.

В целом, требуется выверенная инфраструктурная политика.

Как я уже сказал в недавнем выступлении в Парламенте, нам нужен Национальный инфраструктурный план до 2029 года, ориентированный на конкретные результаты, подкрепленный финансированием с достижимыми сроками исполнения.

Еще один вопрос. Конечно, может этот вопрос не президентского уровня, но я должен о нем сказать. Ко мне постоянно обращаются из всех областей с жалобами о бродячих собаках, которыми никто из представителей власти на местах не занимается, ссылаясь на соответствующий закон. Но, идя по такому пути, мы можем потерять контроль над ситуацией. То и дело появляются сообщения, что свора бродячих собак напала на людей и детей.

Да, мы должны бережно относиться к животным, но не позволять их агрессию к людям, особенно в отношении детей. Между тем количество жертв нападения бродячих собак увеличивается. Это недопустимо. Я прошу вас всех принимать меры.

АЛТЫНШЫ. Үлттың дені сау және сауатты болуы – өте маңызды мәселе. Осыны ескермесек, экономиканы реформалу бос әүрешілік болады. Бұл – мемлекеттің міндеті. Ең алдымен, адамдарға сапалы медицина қолжетімді болуы қажет. Денсаулық сақтау жүйесінде шешімін таппаган мәселе өте көп. Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесі осы саланы дамытуға тың серпін береді деп үміттенеміз. Алайда бұл жүйедегі қаржы айналымына бақылау жасалмайды.

Низкий уровень информатизации привел к существенному повышению нагрузки на медперсонал. Деятельность региональных комиссий Фонда медстрахования не прозрачна, что приводит к росту расходов на здравоохранение.

На фоне бесконтрольного потребления медпомощи число дорогостоящих диагностических услуг увеличилось в 11 раз. Стационары страны в конце прошлого года испытывали острый дефицит средств. Это означает, что отвлекаются средства от действительно важных направлений. Правительству совместно с акимами регионов следует провести ревизию деятельности региональных филиалов Фонда медицинского страхования.

Коррупционные риски сохраняются и в вопросах лекарственного обеспечения. Этому способствует неэффективная система планирования. До сих пор медицинские организации «вручную» формируют потребность в лекарственных средствах. Нередки случаи значительного завышения цен на медицинскую технику. Все еще не решен вопрос запуска интегрированной платформы здравоохранения. Работа ведется и планы у Правительства большие, но важна эффективная и оперативная реализация.

Қазіргі заманда дамудың басты кілті – білім. Біз заман талабына барынша бейім, сондай-ақ жарқын болашақты өз қолымен қалайтын жасампаз үрпақ тәрбиелеуіміз керек. PISA халықаралық

зерттеуіне қарасақ, еліміз соңғы 10 жылда орта білім сапасы бойынша 80 елдің ішінде елуінші-алпысыншы орыннан көтерілген жоқ. Демек, жағдайымыз мәс емес.

Басты түткілдің бірі – балалардың білімін біржакты бағалау. Елімізде білімнің сапасына емес, көрсеткіштің жогары болуына баса мән беріледі. Оқушылардың бірыңғай үлттық тестілеуден алған бағасы мен мектептері бағасы екі түрлі. Айырмашылық 30 пайыз немесе одан да көп болуы мүмкін. Сондай-ақ осындай алшақтық халықаралық және үлттық бағалау кезінде байқалады. Ашығын айтсақ, мұның бәрі жаппай белең алған көзбояушылықтың кесірінен болып отыр. Өзінді өзің алда жарға жығады.

Надо продумать как объективно оценивать полученные знания в школе. В то же время нет смысла создавать новые ведомства или центры тестирования, сертификации и прочее. Через это мы проходили. Это тоже источник коррупционных рисков. Поэтому Правительство должно дать свои рекомендации на этот счет.

Жалпы, жас үрпақ білімді болмаса, елдің өсіп-өркендеуі жайлы соз қозғаудың өзі артық. Бұгінгі білімді жастар ертең Қазақстанды алға жетелейтін мамандарға, кәсіпкерлерге, басшыларға айналды. Сондықтан мен білім мәселе сін ерекше мән беремін.

Тағы бір назар аударатын мәселе – жас үрпақтың қауіпсіздігі. Балаларға қатысты жантүршігерлік қылымыстар жилепкетті. Мұндай оқынадар мектепте, көшеде, тіпті, үйде болып жатыр. Соракы жағдайлар оқушылардың өзінә қол жұмысауна себепкер болып отыр. Тіпті ата-аналардың өздері баласына қорлық көрсетіп, оның арты қайғылы жағдайға ұласып жатады.

Обасындағы зорлық-зомбылықтың алдын алу жұмысы әлсіз. Жауапты мекемелер мен құқық қорғау органдарының қызметі ойдағыдан нәтиже берген жоқ. Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу саясатын қайта қарауымыз керек. Әйелдер мен балалардың құқықтарын қорғау шараларын заңмен күшеттей керек. Отбасы құндылықтарын дәрілтегісінен ерекше қоңыл бөлгөн жөн. Тағы да ескертемін, біз қоғамдағы, көшедегі, тіпті әр үйдегі қауіпсіздікті қамтамасыз етпесек, дамыған елдердің қатарына қосылуымыз қыны болады. Азаматтарымыз еркін жүріп-тұратын қауіпсіз қоғам құруымыз қажет.

Далее. В рамках эффективного развития человеческого капитала государственная социальная поддержка должна стать точечной и адресной.

Текущий объем социальных гарантий должен не сокращаться, а перераспределяться в пользу действительно нуждающихся в них граждан. Государство будет помогать тем, кто без этого не может обойтись.

Основой всего должна стать упреждающая социальная политика, направленная в большей мере не на выплату поддерживающих пособий, а на создание продуктивных рабочих мест.

Это позволит обеспечить реализацию принципа «всеобщей занятости».

Қазір еңбек нарығында жастардың улесі артып келеді. Үкіметке және әкімдерге 2030 жылға қарай 3 миллион 300 мың адамды жұмысқа тұрғызу туралы тапсырма берілді. Оның 2,2 миллионы жастар болуға тиіс. Жаңа жұмыс орындары уақытша емес, тұрақты болғаны жөн.

Елімізде аймақтардың жұмыспен қамту карталары бекітілген. Соған сәйкес жыл сайын шамамен 950 мың адамға жұмыс тауып беру көзделген. Ол ушін бюджеттен 130 миллиард тенге бөлінді. Осы қаржының арқасында, яғни субсидия арқылы 150 мың адам жұмысқа орналасады. Оның бәрі – жастар және әлеуметтік тұрғыдан осал санаттағы азаматтар.

Жастардың кәсіпкерлік бастамасына қолдау көрсету үшін 40 миллиард теңге бөлінді. Каражат аймақтарға берілді. Қазір бизнес саласындағы үздік идеяларды таңдал алу үшін конкурстар басталды. Халықты, жастарды жұмыспен қамту – Үкімет үшін аса маңызды міндет. Әкімдер бұл жұмыстың нәтижелерін тұракты түрде баяндап тұруы керек.

СЕДЬМОЕ. На особом контроле нужно держать вопросы повышения доходов и качества жизни в сельских регионах.

Правительством разработана Концепция развития сельских территорий на 2023-2027 годы.

Акимы должны принять меры для ее эффективной реализации.

Чтобы создать благоприятный инвестиционный климат и «точки роста» на уровне каждого района, моногорода и города, нужно определить их конкурентные преимущества и выбрать отраслевые приоритеты.

Для повышения доходов сельчан должны быть созданы условия для сельхозкооперации с учетом успешного опыта отдельных регионов.

Важно доводить до самых отдаленных сельских округов информацию об инструментах господдержки, таких как микрокредитование и гарантирование личных подсобных хозяйств, стимулирование сервисно-сбытовых кооперативов.

Әлеуметтік, инженерлік инфрақұрылымды дамыту және жолдарды жөндеу арқылы ауылдың тұрмысы сапасын жақсарту – әкімдердің басты міндеті. Ауыл тұрғындары таза сумен және тұрақты электр қуатымен тольық қамтамасыз етілуге тиіс. Сондай-ақ мобиЛЬДІ байланыс және интернет қолжетімді болуы керек. Елге қаптаған статистика емес, нақты нәтиже, жылдан интернет, сапалы байланыс керек.

ВОСЬМОЕ. Эффективное решение всех вышеуказанных вопросов невозможно без кардинального совершенствования государственного управления.

В настоящее время начата поэтапная децентрализация полномочий государственных органов. Около 500 функций Правительства передано министерствам.

Мы приступили ко второму этапу административной реформы, который предусматривает передачу функций от министерств в акиматы. Необходимо, чтобы решения принимались на местах, ближе к людям и их запросам.

Но децентрализация не должна стать просто перекладыванием ответственности на акиматы. Передавать функции целесообразно с одновременным наделением местных властей необходимыми кадровыми и финансовыми ресурсами. С расширением полномочий необходимо соразмерно повысить персональную ответственность политических служащих за развитие курируемых отраслей и принимаемые ими решения.

В конце прошлого года я поручал провести анализ качественного состава вице-министров. Определенная работа проведена, каждому должностному лицу дана оценка в соответствии с его личными и профессиональными компетенциями. В настоящее время аналогичный анализ осуществляется в отношении заместителей акимов областей.

Правительство и Администрация должны учитывать результаты оценки при принятии кадровых решений: как при продвижении, так и при освобождении от занимаемых должностей.

Необходимо усилить потенциал местного самоуправления. В данном контексте очень многое будет зависеть от качества работы вновь избранных маслихатов.

В целом, местное самоуправление играет огромную роль в управлении

нашим государством. Поэтому прошу обратить самое серьезное внимание.

Согласно последним социологическим опросам, на сегодня доверие граждан к маслихатам невелико – всего 53%.

Обращаюсь к присутствующим здесь председателям маслихатов. Ваша первоочередная задача – отстаивать интересы местных жителей, при этом не скрываться на рельсы легковесного популизма. Депутаты должны перейти к ежедневной кропотливой работе над актуальными проблемами электората, проявлять при этом профессионализм и ответственность. Взаимодействие с акиматами следует вести в конструктивном русле, обеспечивая прозрачность принимаемых исполнительными органами решений.

Бұл – Парламент пен Үкіметтің өзара бірлескен жұмысына да қатысты мәселе. Парламент депутаттарының ой-пікірі атқаруши билікті беталды сының астына алуды ғана көзdemеуге тиіс. Үкіметтің де, Парламенттің де мақсаты – бір. Бұл – халықтың қамы және елдің мүддесі.

Қазіргі күрделі геосаяси жағдайда бізге, ең алдымен, мызғымас бірлік қажет. Сондықтан азаматтарымыз Парламенттің жаңа күрамына ерекше үміт артып отыр. Ал Үкімет Парламентке өз жұмысы жөнінде есеп береді. Жергілікті депутаттар аймақтағы тексеру комиссияларымен тығыз қарым-қатынас орнатуы керек. Бұл комиссиялардың рөлі едәуір артып, жауапкершілігі күштіледі. Алдағы екі жылда пилоттық жоба ретінде аудан және облыстық маңызы бар қала әкімдерін тікелей сайлау өтеді. Осы орайда қажетті нормативтік базаны және жол картасын әзірлеу қажет. Үкімет бұл жұмысты Орталық сайлау комиссиясымен және облыс әкімдерінен бірлесіп жүргізеді.

Біз қоғамды демократияландыру және билік құзыреттерін төмөнге беру үдерісін жалғастырамыз. «Жергілікті өзін-өзі басқару туралы» заңының қабылдануы бұл бағыттағы тағы бір маңызды қадам болмак. Қазір тиісті заң жобасы Мәжілістегілік қайтадан жатқанын білесіздер.

Ауыл әкімдері күн сайын тұрғындардың мұн-мұқтажын тыңдал, мәселелерін шешеді. Сондықтан олар елімізде айрықша рөл атқарады. Ауыл әкімдерінің 64 пайызы жергілікті жүрттың тікелей сайлауымен қызметке келді. Мұны, шын мәнінде, зор жетістік деуге болады. Тұрғындардың мәселесін жедел әрі тиімді шешу үшін оларға көбірек мүмкіндік беріліп жатыр. Бұл жұмыс та жалғасын табады. Сонымен қатар барлық деңгейдегі әкімдердің жұмысын жыл сайын бағалау жүйесінен енгізу керек.

«Халықтың құлақ асатын мемлекет» болу үшін азаматтармен тығыз қарым-қатынас орнату айрықша маңызды. Әрбір аймақтың өз ерекшелігі және «әлсіз тұстары» бар. Әкінішке қарай, әкімдер соны біле тұра, алдағы қындықтарды үақытын бағамдай алмайды. Жауапкершілікті өзінде алып, дер кезінде шешім қабылдаудан қашады.

Жаңа жылдан бері Президент Әкімшілігінің қоғамдық қабылдауында 811 адам болды. Соның 730-ын кестеден тыс, яғни табан астында жедел түрде қабылдау тұра келді. Олардың арасында барлық аймақтың тұрғындары бар. Президенттің атына жазылған арыз-шағымдардың саны уш жылда екі есесінде.

Сегодня Администрацией совместно с Правительством готовится к запуску единого Центра приема граждан, который позволит задать стандарт прямой коммуникации первых руководителей центральных госорганов с гражданами.

Акимы должны выстроить аналогичную работу на местах.

Качество всей вертикали коммуникаций с населением должно обеспечить Правительство.

Методологию и контроль возлагаю на Администрацию Президента.

Елімізде заң мен тәртіп қатаң сақталуы қажет. Мен бұл туралы үнемі айтып жүрмін. Заң үстемдігі болмаса, тұрақтылық жағдайда болмайды. Сондықтан азаматтарымыз заңда бағынуы керек, ал құзырылы органдар заң бұзушылықты алдын алуға тиіс. Қоғамның қауіпсіздігін және тұрақтылығын сақтау – мемлекеттің басты міндеті. Әркениетті елдердің бәрінде солай. Әкімдер – мемлекеттің жергілікті жердегі екілі. Сондықтан бұл жұмыса баса мән беру қажет.

Құрметті жиынға қатысуышылар!

Мен бұгін реформаларымызы жүзеге асырудагы бірқатар олқылықтарға, түткілдерге тоқталдым. Негізгі мәселе – жұмыстың сапалы орындалмауында. Сол себепті нақты нәтижеге қол жеткізе алмай отырмыз. Оның түрлі себебі бар. Кейбір мемлекеттік қызметшілер, басшылар өз жұмысына селкос қарайды, белсенді емес. Өзіне жауапкершілік алудан тартынады. Бұл, асіресе, бюджет қаржысын игеру ісінде қатты байқалады. Олар жұмысты сапалы орындауға емес, тапсырманы дер кезінде бақылаудан алуға баса мән береді. Соның зардабын бәріміз тартып отырмыз.

Жария етілген көптеген реформа әліде баға жүріп жатыр. Оны мойындауымыз керек. Сондықтан Үкімет есік жұмыс тәсілін түбірімен жоу үшін ерік-жігер танытуға тиіс.

Қазір мемлекеттік жоспарлау жүйесінде 163 құжат бар. Оның әрқайсысы орташа алғанда 40 ішшараны қамтиды. 2010 жылдан бері созылып келе жатқан тапсырмалар бар. Тапсырмалардың өзектілігін қайтадан мүкіят қару қажет. Қағазбастылық керек емес.

Мен соңғы кездегі жаһандық үрдістерді ескеріп, 2050 – Стратегиясын жаңартуды тапсырдым. Бұл үзак мерзімге арналған құжат болуға тиіс. Онда әлеуметтік-экономикалық және қоғамдық-саяси даму жолындағы негізгі басымдықтар айқындалуы керек. 2025 жылға дейінгі үлттық даму жоспары өзектілігін жогалты деп ойлаймын. Сол себепті жаңа құжат әзірлеу қажет. Онда еліміздің орта мерзімге арналған мақсат-міндеттері нақты белгіленуге тиіс. Бұл құжат мемлекеттің дамытуға қатысты барлық мәселелерінен қамтуы қажет. Сайлау алдындағы бағдарламам да ескерілуі керек. Оған Мәжіліс сайлауында жеңіске жеткен «Аманат» партиясы бағдарламасының негізгі тұстарын қосқан жөн. Басқа партиялардың орынды ұсыныстарына да баса мән берген абыз.

Бізге үлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің тың тәсілдері қажет. Сол үшін тиісті стратегияны заман талабына сай қайта қару керек. Сыртқы саясат түжіримдамасы да жаңартылуға тиіс. Бұл құжат мүлде басқа геосаяси жағдайда қабылданған. Қазір көп нәрсе өзгерді. Яғни, ішк

**Саран қалалық мәслихаты төрағасының өкімі
Саран қаласы № 9-н 2023 ж. 20 сәуір**

Қалалық мәслихаттың кезектен тыс II сессиясын шақыру туралы

Қалалық мәслихаттың кезектен тыс II сессиясы 2023 жылғы 25 сәуір сағат 11.00 шақырылысын.

Ө. Баймаганбетов,
Саран қалалық мәслихаттың төрағасы

Хабарлама

Қалалық мәслихаттың 2023 жылғы 25 сәуірдегі II кезектен тыс сессиясының қарастына келесі мәселелер шығарылады:

1. Саран қалалық мәслихаттың 2022 жылғы 22 желтоқсандағы 17 сессиясының «2023 - 2025 жылдарға арналған қалалық бюджет туралы» № 186 шешіміне өзгерістер енгізу туралы.
2. Саран қалалық мәслихаттың 2022 жылғы 22 желтоқсандағы 17 сессиясының «2023-2025 жылдарға арналған Ақтас кентінің бюджеті туралы» № 187 шешіміне өзгерістер енгізу туралы
3. Басқа да мәселелер.

Ө. Баймаганбетов,
Саран қалалық мәслихаттың төрағасы

**Распоряжение председателя Саранского городского маслихата
город Сарань от 20 апреля 2023 г. № 9-о**

О созыве II внеочередной сессии городского маслихата

Созвать II внеочередную сессию городского маслихата на 25 апреля 2023 года в 11.00 часов.

О. Баймаганбетов,
председатель Саранского городского маслихата

Сообщение

На рассмотрение II внеочередной сессии городского маслихата от 25 апреля 2023 года выносятся следующие вопросы:

1. О внесении изменений в решение 17 сессии Саранского городского маслихата от 22 декабря 2022 года № 186 «О городском бюджете на 2023-2025 годы».
2. О внесении изменений в решение 17 сессии Саранского городского маслихата от 22 декабря 2022 года № 187 «О бюджете поседка Актас на 2023-2025 годы».
3. Разное.

О. Баймаганбетов,
председатель Саранского городского маслихата

**Саран қаласы әкімдігінің бірлескен қаулысының
және Саран қалалық мәслихаты
шешімінің жобасы**

Саран қ. № ____ «____» 2023 ж.

**Саран қаласы және Ақтас кенті азаматтарының
жекелеген санаттарының қала ішіндегі қоғамдық
көлікте (таксиден басқа) жеңілдікпен жол жүруі
туралы**

«Қазақстан Республикасындағы көлік туралы» Қазақстан Республикасы Занының 13-бабына және «Қазақстан Республикасында жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Занының 6-бабының 1-тармағының 15) тармақшасына сәйкес Саран қаласының әкімдігі ҚАУЛЫ ЕТЕДІ және Саран қалалық мәслихаты ШЕШІМ ЕТТИ:

1. Қала ішіндегі қоғамдық көліктерде (таксиден басқа) жеңілдікпен жол жүру Саран қаласы және Ақтас кентінің келесі санаттары азаматтарына белгіленсін:

1) басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қымылдарының ардагерлеріне және жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген ардагерлерге – тегін жолақы;

2) 1988-1989 жылдары Чернобыль АЭС-сындағы апаттың зарданшарын жоюға қатысушылар, қоныс аудару күнінде құрсақта болған балаларды қоса алғанда, оқшаулау және көшірі аймағынан Қазақстан Республикасына қоныс аударылғандар (өз еркімен кеткендер) катарындағы адамдарға;

3) 2,3 тоң мүгедектігі бар адамдарға - тегін жолақы;

4) он сегіз жасқа дейінгі мүгедек баланы тәрбиелеп отырган ата – аналардың біріне - тегін жолақы;

5) мүгедектігі бар адамдардың қамқоршыларына - тегін жолақы;

6) жасына байланысты зейнетакы мен жәрдемакы мөлшерлері Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі зейнетакы мөлшерінен аспайтын әлеуметтік жәрдемакылар мен зейнетакылар алатындарға – тегін жолақы;

7) кәмелетке толмаған төрт және одан көп балалары, оның ішінде кәмелеттік жасқа толғаннан кейін білім беру үйимдарын бітіретін уақытқа дейін (бірақ жиырма үш жасқа толғанға дейін) орта, техникалық және кәспітік, орта білімнен кейінгі, жоғары және (немесе) жоғары оку орнынан кейінгі білім беру үйимдарында күндізгі оку нысаны бойынша білім алатын балалары бар көпбалалы отбасының қатарынан ата-ана-сының біреуіне - тегін жолақы;

8) жетпіс бес жасқа және одан жоғары жасқа толған тұлғаларға – тегін жолақы.

2. Қалалық бағдарлардың жолаушылар көлігінде жол жүргүре төлем төлеуден босату үшін электрондық атапулы картасының түпнұсқасы негіз болып табылады.

3. Қаржыландыру көзі ретінде қалалық бюджет анықталып.

4. Осы бірлескен шешім мен қаулы алғаш реңми жарияланғаннан кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

О. Баймаганбетов,
Саран қалалық мәслихаттың төрағасы

Е. Темирханов,
Саран қаласының әкімі

**Саран қаласы мен Ақтас кенті аумағында
жолаушылар мен бағажды қалалық қатынаста
автомобильмен тұрақты тасымалдауға сараланатын
тарифті белгілеу туралы қаулы жобасы**

Қазақстан Республикасының «Автомобиль көлігі туралы» Заңының 19-бабына сәйкес, Саран қаласының әкімдігі ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Саран қаласы мен Ақтас кенті аумағында жолаушылар мен бағажды қалалық қатынаста автомобильмен тұрақты тасымалдауға келесі мөлшерде сараланатын тариф белгілінен:

1) Интернет желісі және үзілік байланыс құрылғыларын қоса алғанда, электрондық төлеу жүйесі арқылы жол ақысын қолма-қол ақшасыз төлеу кезінде - 80 (сексен) теңге;

2) жол ақысын қолма-қол төлеу кезінде - 150 (жұз елу) теңге.

2. Осы қаулының орындалуын бақылау Саран қаласы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

3. Осы қаулы оның алғашқы реңми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Е. Темирханов,
Саран қаласының әкімі

**Проект совместного постановления акимата
города Сарани и решения Саранского
городского маслихата**

г. Сарань № ____ «____» 2023 г.

**О льготном проезде отдельных категорий
граждан города Сарани и поселка Актас
для проезда на внутригородском общественном
транспорте (кроме такси)**

В соответствии со статьей 13 Закона Республики Казахстан «О транспорте в Республике Казахстан» и подпунктом 15) пункта 1 статьи 6 Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан», акимат города Сарани ПОСТАНОВЛЯЕТ и Саранский городской маслихат РЕШИЛ:

1. Установить льготный проезд на внутригородском общественном транспорте (кроме такси) следующим категориям граждан города Сарани и поселка Актас:

1) ветеранам боевых действий на территории других государств и ветеранам приравненных по льготам к ветеранам Великой Отечественной войны - бесплатный проезд;

2) лица из числа участников ликвидации последствий катастрофы на Чернобыльской АЭС в 1988-1989 годах, эвакуированных (самостоятельно выехавших) из зон отчуждения и отселения в Республику Казахстан, включая детей, которые на день эвакуации находились во внутриутробном состоянии;

3) лицам с инвалидностью 2,3 группы - бесплатный проезд;

4) одному из родителей, воспитывающим ребенка с инвалидностью до восемнадцати лет - бесплатный проезд;

5) опекунам и попечителям лиц с инвалидностью - бесплатный проезд;

6) получателям пенсий и социальных пособий по возрасту, размеры пенсий и пособий которых не превышают минимальный размер пенсий, установленный в Республике Казахстан - бесплатный проезд;

7) одному из родителей, из числа многодетных семей, имеющих в своем составе четырех и более совместно проживающих несовершеннолетних детей, в том числе детей, обучающихся по очной форме обучения в организациях среднего, технического и профессионального, послесреднего, высшего и (или) послевузовского образования, после достижения ими совершеннолетия до времени окончания организаций образования (но не более чем до достижения двадцатитрехлетнего возраста);

8) лицам, достигшим семидесяти пяти лет и старше - бесплатный проезд.

2. Основанием для освобождения от оплаты проезда на маршрутах городского пассажирского транспорта является оригинал электронной именной карты.

3. Определить источником финансирования городской бюджет.

4. Настоящее совместное решение и постановление вводится в действие по истечении десяти календарных дней после первого официального опубликования.

О. Баймаганбетов,
председатель Саранского городского маслихата

Е. Темирханов,
аким города Сарани

**Проект постановления Об установлении
дифференцированного тарифа на регулярные автомобильные
перевозки пассажиров и багажа в городском сообщении
на территории города Сарани и поселка Актас**

В соответствии со статьей 19 Закона Республики Казахстан «Об автомобильном транспорте», акимат города Сарани ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Установить дифференцированный тариф на регулярные автомобильные перевозки пассажиров и багажа в городском сообщении на территории города Сарани в следующих размерах:

1) при безналичной оплате за проезд через систему электронной оплаты, включая посредством сети Интернет и устройств сотовой связи - 80 (восемьдесят) теңге;

2) при наличной оплате за проезд - 150 (сто пятьдесят) теңге.

2. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на курирующего заместителя акима города Сарани.

3. Настоящее постановление вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования.

Е. Темирханов,
аким города Сарани

Саран қаласы және Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық бағыттағы жолаушылар көлігінде (таксиден басқа) жол ақысын төлеуден босату түрінде әлеуметтік көмек көрсетеу тәртібін бекіту туралы қаулы жобасы

«Қазақстан Республикасында мүгедек адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабына, «Ардагерлер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-13-баптарына, «Қазақстан Республикасындағы көлік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 13-бабына, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасындың Заңының Заңына сәйкес, Саран қаласының әкімдігі ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Саран қаласы және Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық бағыттағы жолаушылар көлігінде (таксиден басқа) жол ақысын төлеуден босату түрінде әлеуметтік көмек көрсетеу тәртібі осы қаулыға қосымшаға сәйкес бекітілсін.

2. Осы қаулының орындалуын бақылау Саран қаласы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

Е. Темирханов,
Саран қаласының әкімі

Қаулыға қосымша

Саран қаласы және Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық бағыттағы жолаушылар көлігінде (таксиден басқа) жол ақысын төлеуден босату түрінде әлеуметтік көмек көрсетеу тәртібі

Саран қаласы және Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық бағыттағы жолаушылар көлігінде (таксиден басқа) жол ақысын төлеуден босату түрінде әлеуметтік көмек көрсетеудің осы тәртібі (бұдан әрі - Тәртіп) «Қазақстан Республикасында мүгедек адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабына, «Ардагерлер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-13-баптарына, «Қазақстан Республикасындағы көлік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 13-бабына, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасындың Заңына сәйкес әзірленді.

1. Саран қаласы және Ақтас кенті азаматтарының жекелеген санаттарына қалалық бағыттағы жолаушылар көлігінде жол ақысын төлеуден босату түрінде әлеуметтік көмек (бұдан әрі - әлеуметтік көмек) Саран қаласы мен Ақтас кентіндегі тіркеlegen және тұрақты тұратын азаматтарға көрсетіледі.

2. Элеуметтік көмек «Саран қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы белімі» мемлекеттік мекемесі әкімшісі (бұдан әрі - Әкімші) болып табылатын «Жергілікті оқыллетті органдардың шешімі бойынша азаматтардың жекелеген санаттарының қалалық қоғамдық көлікте (таксиден басқа) женилдікten, тегін жол жүру түріндегі әлеуметтік көмек» бюджеттік бағдарламасына (бұдан әрі - Бағдарлама) сәйкес және қала бюджеттінде осы мақсаттарға көзделген қаражат шеңінде ұсынылады.

3. Бағдарламаны іске асыру мақсатында әкімші, «Саран қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар белімі» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - Белім) мен қаланың көлік инфрақұрылымы объектілерін басқару функциясын жүзеге асыратын компания арасында тараптардың міндеттері мен осы міндеттерді орындау шарттары аталағын шарт жасалады.

4. Элеуметтік көмек көрсетеу үшін Белім Әкімшігі Тәртіппің 5 тармағында көрсетілген санаттарға жататын азаматтар туралы мәліметтерді ұсынады.

2. Элеуметтік көмек көрсетеу тәртібі

5. Элеуметтік көмек азаматтардың келесі санаттарына көрсетіледі:

1) басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс кімділдердің ардагерлеріне және женілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне тенестірілген ардагерлерге – тегін жолақы;

2) 1988-1989 жылдары Чернобыль АЭС-сындағы апattyң зардаптарын жоюға қатысушылар, қоныс аудару күнінде құрсақта болған балаларды қоса алғанда, оқшаула және көшіру аймағынан Қазақстан Республикасына қоныс аударылғандар (өз еркімен кеткендер) қатарындағы адамдарға;

3) 2,3 топ мүгедектің бар адамдарға- тегін жолақы;

4) он сегіз жасқа дейінгі мүтедек баланы тәрбиелеп отырган ата-аналардың біріне - тегін жолақы;

5) мүгедектің бар адамдардың камкоршыларына - тегін жолақы;

6) жасына байланысты зейнетакы мен жәрдемақы мөлшерлері Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең томенгі зейнетакы мөлшерінен аспайтын әлеуметтік жәрдемақылар мен зейнетакылар алатындарага – тегін жолақы;

7) кәмелетке толмаған төрт және одан көп балалары, оның ішінде кәмелеттік жасқа толғаннан кейін білім беру үйімдерін бітіретін үақытта дейін (бірак жиырма үш жасқа толғанға дейін) орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жогары және (немесе) жогары оқу орнынан кейінгі білім беру үйімдерінде құndігі оқу нысаны бойынша білім алатын балалары бар көпбалалы отбасының қатарынан ата-анасының біреүіне - тегін жолақы;

8) жетпіс бес жасқа және одан жогары жасқа толған тұлғаларға - тегін жолақы.

6. Қалалық бағыттағы жолаушылар көлігінде жол жүрүте төлем төлеуден босату үшін электрондық атапу картасының түпнұсқасы негіз болып табылады.

7. Әкімші:

1) Қазақстан Республикасының көлік туралы заңнамасына сәйкес қалалық жолаушылар көлігінде қызмет көрсеттің тасымалдаушыларды (бұдан әрі - тасымалдаушылар) анықтайды;

2) Саран қаласы және Ақтас кентінің аумағында қалалық жолаушылар көлігінде бағыттары бойынша тасымалдауды үйімдістірді;

3) қалалық жолаушылар көлігінде бағыттарын қызмет көрсетеу сапасына бақылауды жүзеге асырады;

4) Ай сайын осы Тәртіппің 5-тармағында көрсетілген тасымалдаушылармен жүзеге асырылған азаматтарды тасымалдау бойынша атқарылған жұмыстардың актісін есепке алушы қамтамасыз етеді;

5) осы мақсаттарға бөлінген бюджеттік қаражатты бөлуді қамтамасыз етеді;

6) көрсетілген қызметтер санына қарамастан және бекітілген қаржыландыру жостарына сәйкес орындалған жұмыстар актісі негізінде осы Тәртіппің 5-тармағында көрсетілген азаматтар санаттарының тегін жол жүрүне байланысты тасымалдаушылардың шығындарын толық көлемде етеді жүргізеді.

Проект постановления Об утверждении Порядка оказания социальной помощи отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Ақтас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта (кроме такси)

В соответствии со статьей 16 Закона Республики Казахстан «О социальной защите лиц с инвалидностью в Республике Казахстан», статьями 10-13 Закона Республики Казахстан «О ветеранах», статьей 13 Закона Республики Казахстан «О транспорте в Республике Казахстан», Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан», акимат города Сарани ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Порядок оказания социальной помощи отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Ақтас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта (кроме такси) согласно приложению к настоящему постановлению.

2. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на курирующего заместителя акима города Сарани.

Е. Темирханов,
аким города Сарани

Приложение к постановлению

Порядок оказания социальной помощи отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Ақтас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта (кроме такси)

Настоящий Порядок оказания социальной помощи отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Ақтас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта (далее – Порядок) разработан в соответствии со статьей 16 Закона Республики Казахстан «О социальной защите лиц с инвалидностью в Республике Казахстан», статьями 10-13 Закона Республики Казахстан «О ветеранах», статьей 13 Закона Республики Казахстан «О транспорте в Республике Казахстан», Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан».

1. Общие положения

1. Социальная помощь отдельным категориям граждан города Сарани и поселка Ақтас в виде освобождения от оплаты за проезд на маршрутах городского пассажирского транспорта (далее – социальная помощь) оказывается гражданам, зарегистрированным и постоянно проживающим в городе Сарани и поселке Ақтас.

2. Социальная помощь предоставляется согласно бюджетной программе «Социальная поддержка отдельных категорий граждан в виде льготного, бесплатного проезда на городском общественном транспорте (кроме такси) по решению местных представительных органов» (далее – программа), администрацией которой является Государственное учреждение «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции города Сарани» (далее – Администратор), и в пределах средств, предусмотренных в бюджете города на данные цели.

3. В целях реализации программы между Администратором, Государственным учреждением «Отдел занятости и социальных программ города Сарани» (далее – Отдел) и компанией, осуществляющей функцию управления объектами транспортной инфраструктуры города, заключается договор, где оговариваются обязательства сторон и условия выполнения данных обязательств.

4. Для оказания социальной помощи Администратору предоставляются Отделом сведения о гражданах, относящихся к категориям, указанным в пункте 5 Порядка.

2. Порядок оказания социальной помощи

5. Социальная помощь предоставляется следующим категориям граждан:

1) ветеранам боевых действий на территории других государств и ветеранам приравненных по льготам к ветеранам Великой Отечественной войны - бесплатный проезд;

2) лица из числа участников ликвидации последствий катастрофы на Чернобыльской АЭС в 1988-1989 годах, эвакуированных (самостоятельно выехавших) из зон отчуждения и отселения в Республику Казахстан, включая детей, которые на день эвакуации находились во внутриутробном состоянии;

3) лицам с инвалидностью 2,3 группы - бесплатный проезд;

4) одному из родителей, воспитывающих ребенка с инвалидностью до восемнадцати лет – бесплатный проезд;

5) опекунам и попечителям лиц с инвалидностью – бесплатный проезд;

6) получателям пенсий и социальных пособий по возрасту, размеры пенсий и пособий которых не превышают минимальный размер пенсий, установленный в Республике Казахстан – бесплатный проезд;

7) одному из родителей, из числа многодетных семей, имеющих в своем составе четырех и более совместно проживающих несовершеннолетних детей, в том числе детей, обучающихся по очной форме обучения в организациях среднего, технического и профессионального, послесреднего, высшего и (или) послевузовского образования, после достижения ими совершеннолетия до времени окончания организаций образования (но не более чем до достижения двадцатигодичного возраста);

8) лицам, достигшим семидесяти пяти лет и старше – бесплатный проезд.

6. Основанием для освобождения от оплаты проезда на маршрутах городского пассажирского транспорта является оригинал электронной именной карты.

7. Администратор:

1) определяет перевозчиков, обслуживающих маршруты городского пассажирского транспорта (далее – перевозчики) в соответствии с законодательством Республики Казахстан о транспорте;

2) организует перевозки по маршрутам городского пассажирского транспорта на территории города Сарани и поселка Ақтас;

3) осуществляет контроль за качеством обслуживания маршрутов городского пассажирского транспорта;

4) ежемесячно обеспечивает учет выполненных работ путем изготовления актов выполненных работ по перевозке граждан, указанных в пункте 5 настоящего Порядка, осуществленных перевозчиками;

5) обеспечивает распределение бюджетных средств, выделенных на данные цели;

6) производит возмещение затрат перевозчиков, связанных с бесплатным проездом категорий граждан, указанных в пункте 5 настоящего Порядка на основании акта выполненных работ независимо от количества оказанных услуг и согласно утвержденному плану финансирования в полном объеме.

ОНИ КОВАЛИ ПОБЕДУ

СОЛДАТЫ ВЕЛИКОЙ ПОБЕДЫ

Татьяна СТРЕЛЬЧУК

НАЧАЛО В № 29 ЗА 12 АПРЕЛЯ 2023 ГОДА

Оразбаев Жексембай

(из воспоминаний
внучки Сулейменовой
Гульсум Шаймардановны)

Мой дед по маминой линии Оразбаев Жексембай родился в 1897 году в Восточно-Казахстанской области, в Уланском районе. Рано женился. Из 14 детей выжило четверо. В 20-е годы дети умирали от страшных болезней. До войны работал в поле трактористом, затем егерем.

1941 год... Из данной области на фронт ушло около 200 тысяч человек. В кратчайшие сроки были сформированы 4 стрелковых дивизии. Их укомплектовывали призывниками из разных городов и сёл, и уже в сентябре бросили на передовую. В одной из этих дивизий воевал и мой дедушка. Он был пехотинцем, рядовым солдатом. Ходил в штыковую атаку, участвовал в ожесточённых сражениях. Не раз был на грани жизни и смерти.

В 1943 году получил ранение под Смоленском. Чудом

остался жив после тяжёлой контузии и ранения в голову.

Пехота, где воевал мой дед, была многонациональна. Солдаты разной национальности стояли на защите своей страны. И горела земля под ногами ненавистных врагов. Но и много было пролито крови. Может быть поэтому дед не любил рассказывать о войне, на которой он потерял много боевых друзей, и самого родного и близкого ему человека - младшего брата.

Фронтовики... До конца своих дней они оставались солдатами, исполняющими свой воинский долг. Об этом говорит одно воспоминание из моего детства: приехав в очередной раз на каникулы к дедушке и бабушке, мы с сестрой смотрели военный фильм, в комнате, где лежал наш дед. Фильм растревожил его сердце, он соскочил с кровати с криком: «Алга!», буд-

то хотел помочь тем, кто на экране бежал в атаку, тем, кто был жив в его сердце! А затем долго и мучительно стонал от боли в голове.

...Как художник, я не могла пройти мимо животрепещущей темы для каждого из нас - потомков победителей. В память о деде, и обо всех героях Великой Отечественной войны мною написана картина «Возвращение», в которой ярко, эмоционально запечатлена встреча солдата с семьёй. В ней я постаралась передать те чувства, которые владели им, солдатом, вернувшимся с войны.

9 мая! День Победы. Бессмертный полк. Незримо, рядом с нами - моей мамой, сёстрами, внуками, правнуками шагает и наш дед. Твёрдо, уверенно чеканя солдатский шаг. Непередаваемое волнение и гордость за него, и за весь наш род.

78-Й ГОДОВЩИНЕ ВЕЛИКОЙ ПОБЕДЫ ПОСВЯЩАЕТСЯ

Будущее страны в руках молодежи

Надежда ЦХАЙ
Фото Камилы ОСПАНОВОЙ

«Уроки живой истории» - под таким названием в общеобразовательной школе №2 прошел семинар – встреча молодежных лидеров нашего города. Мероприятие было приурочено к открытию месячника по патриотическому воспитанию и объединило в себе четыре памятные даты – День Победы, День единства народа Казахстана, День Вооруженных сил нашей страны, очередная годовщина аварии на Чернобыльской АЭС.

Надо отметить, что эта встреча не первая. Общеобразовательная школа №2 давно стала центром для молодежи, представителей старшего возраста, где проходят встречи и семинары, круглые столы и различные мероприятия, на которые всегда приглашаются гости – выдающиеся, интересные личности со всего Карагандинского региона. Как правило, это заслуженные деятели культуры, спортсмены, педагоги, ветераны, представители АНК и Ассамблеи жастары по Карагандинской области – те, кто внес неоценимый личный вклад в развитие нашей области. Кроме этого, многие

из них известны на просторах Содружества, в дальнем Зарубежье.

Так, в этот раз во встрече приняли участие известный казахстанский художник, активист международного антиядерного движения Карипбек Куюков, который рисует без рук, труженик тыла военных лет, герой международной энциклопедии «Лучшие люди Содружества государств» Тамара Кучеренко, главный специалист музея Дома дружбы г. Караганды Мугулсим Шибаева.

С приветственным словом к участникам мероприятия обратилась методист городского Отдела образования Е. Горбатова, которая подчеркнула важность проведения таких мероприятий именно для подрастающего поколения. Перед его началом в холле школы состоялась небольшая презентация этнокультурных и национальных объединений – казахского, славянского, кавказского, которые вот уже на протяжении ряда лет активно действуют в этой школе. Вниманию участников была представлена выездная экспозиция школьного музея Боевой и Трудовой Славы имени Курьяновых Михаила Степановича и Анны Михайловой, где были представлены подлинные предметы периода ВОВ.

Безусловно, встреча была интересна тем, что каждый учащийся мог задать свои интересующие вопросы. Гости школы рассказали интересные факты своей биографии, об участии в различных проектах и т.д. После активного диалога школьникам было предложено сделать практические задания по исто-

рии Казахстана. Т. Кучеренко и учащиеся школы Авахонов Лазиз, Курганова Милана во время мероприятия читали стихи, в которых прославляли славу и мощь нашей республики.

Школа на протяжении двух лет сотрудничает с официальным представительством «Ассамблея жастары» по Карагандинской области, в рамках социального партнерства М. Шибаева передала от областного филиала АНК коворкинг – центру школы 5 книг по краеведению, а представители школы передали в дар музею Дома дружбы экспонаты, которые уже заняли свое место в экспозиции музея.

Каждый гость в память о встрече сделал участникам встречи свои подарки

– К. Куюков подарил всем ребятам стикер с изображением голубя, которого он изобразил на большом полотне «Картина мира», Т. Кучеренко вручила Ленты Победы, а М. Шибаева провела обряд «Шашу», дав теплые напутствия участникам семинара.

Хочется поблагодарить организаторов мероприятия Е. Горбатову – методиста Отдела образования, председателя Ассоциации вожатых г. Сарани и И. Карпова – председателя Ассоциации вожатых Карагандинской области.

«Мы уверены, - отметили участники встречи, - что это мероприятие останется в нашей памяти надолго. Будущее страны в руках молодежи и мы думаем, что оно будет достойным!».

АКТУАЛЬНО

Үздік еңбек әuletterін және өндіріс қызметкерлерін анықтау мақсатында, қала тұрғындарын жыл сайынғы «Еңбек жолы» республикалық байқауға қатысуға шақырамыз

Байқауға кәсіпорынның барлық қызметкерлері (саласына қарамастан) қатыса алады.

Номинациялар:

1) «Үздік еңбек әүлеті» - саладағы ең үзак еңбек өтілі бар отбасы, бір отбасының жақын туыстарының екі және одан да көп үрпағын (ерлі-зайыптылардың бірі немесе екеуі балаларымен немесе немерелерімен бірге) білдіретін, ең көп маратттары бар бір үйдем.

2) «Үздік жас өндіріс қызметкері» - өндірістің ең белсенді және еңбекқор жұмысшысы тандалады (жұмыс өтілі 5 жылдан кем емес);

3) «Жұмыс істейтін жастардың үздік тәлімгері» - ең жоғары тиімді тәлімгер тандалады (жұмыс өтілі 20 жылдан кем емес).

Байқауға қатысуға үміткерлердің өтініші ағымдағы жылғы 1 шілдеге дейін қабылданады, қатысу үшін мына құжаттар ұсынылады (мемлекеттік және орыс тілдерінде):

1) номинация көрсетілген, еркін нысандағы конкурсқа қатысу туралы өтініш;

2) жеке қуалікің көшірмелесі;

3) номинация тақыры бойынша 1-2- минуттан кем емес видеоролик (қалауы бойынша жұмыс орны мен дағдыларын көрсете отырып);

4) конкурсант туралы (жұмысы, отбасы, қызығушылығы, сүйікті ісі және т.б.) 1 минуттан аспайтын компьютерлік презентация (Microsoft Power Point форматындағы);

5) еңбек әүлетінің әр өкілінің немесе жұмыскердің жұмыс өтілін растигын, жұмыс беруші күәландырган еңбек кітапшасының білуге болады.

және өзге де құжаттардың көшірмелері (жұмыс орнынан анықтама);

6) жұмыс берушіден немесе кәсіподактан ұсыныс хат.

* Бар болған жағдайда (келесі құжаттардың көшірмелері):

мемлекеттік немесе ведомстволық нағрадалар, мадактамалар, алғыс хаттар;

біліктілігін арттыру туралы сертификаттар (болған жағдайда).

Онірлік және республикалық кезендерге қатысу тегін.

«Еңбек жолы» байқауына қатысу ережесі мен тәртібі туралы толығырақ акпаратты «Қарағанды облысының еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ-нің сайтынан, сондай-ақ, Саран қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінен (Саран қ., Жеңіс көш., 45, № 3 каб, анықтама телефоны 76770) білуге болады.

В целях определения лучших трудовых династий и работников производства, приглашаем горожан принять участие в республиканском ежегодном конкурсе «Еңбек жолы»

конкурсе проводится до 1 июля текущего года, для участия представляются следующие документы (на государственном или русском языках):

1) заявление об участии в конкурсе в произвольной форме с указанием номинации;

2) копия удостоверения личности;

3) видеоролик по теме номинации не более 1-2 минут (с демонстрацией рабочего места и навыков, при желании);

4) компьютерная презентация не более 1 минуты (в формате Microsoft Power Point) о конкурсантке (работа, семья, увлечение, хобби и т.п.);

5) копия трудовой книжки и иных документов, подтверждающих стаж работы каждого представителя трудовой династии или работника, заверенная работодателем (справка с места работы);

6) рекомендательное письмо от работодателя или профсоюза.

* При наличии (копии следующих документов):

государственных или ведомственных наград, грамоты, благодарственные письма;

сертификаты о повышении квалификации (при наличии).

Участие в региональном и республиканском этапах бесплатное.

Более подробную информацию о правилах и порядке участия в конкурсе «Еңбек жолы» можно узнать на сайте ГУ «Управление по инспекции труда Карагандинской области», а также в Отделе занятости и социальных программ города Сараны (г. Сарань, ул. Победы, 45, каб. № 3, телефон для справок 76770).

В конкурсе могут участвовать все работники предприятий (вне зависимости от отрасли).

Номинации:

1) «Лучшая трудовая династия» - семья с самым продолжительным трудовым стажем в отрасли, одной организации, представляющая два и более поколения близких родственников одной семьи (один или оба супруга совместно с детьми или внуками), имеющая наибольшее количество наград.

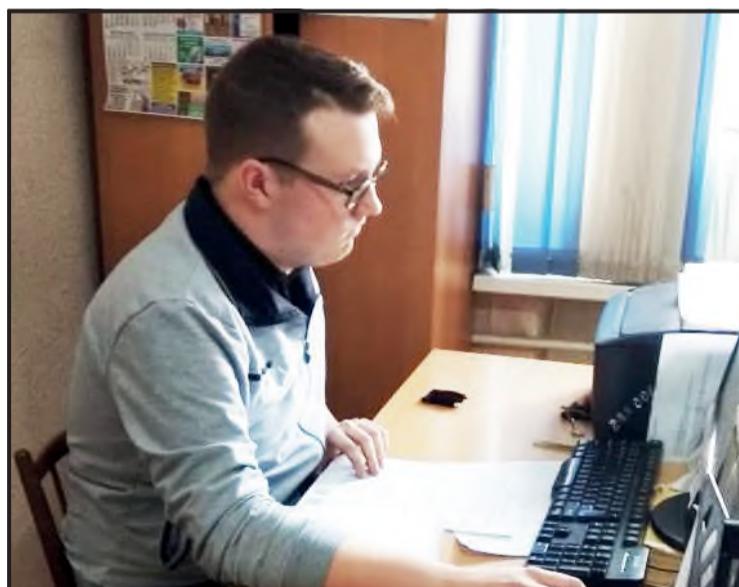
2) «Лучший молодой работник производства» - выбирается самый активный и трудолюбивый работник производства (со стажем работы не более 5 лет);

3) «Лучший наставник работающей молодежи» - выбирается самый высокозэффективный наставник (со стажем работы не менее 20 лет).

Прием заявок претендентов на участие в

КО ДНЮ ЗАЩИТНИКА ОТЕЧЕСТВА

Татьяна СТРЕЛЬЧУК

Легко ли найти работу дипломированным специалистам высших и средне-специальных учебных заведений? Не легко. Ведь работодатель чаще всего заинтересован в найме сотрудника с опытом работы. В этом случае на помощь выпускникам приходит государство, реализуя различные программы и в том числе и программу «Молодежная практика». Вашему вниманию предлагается интервью с участником молодежной практики Латыповым Романом. Целеустремленный молодым человеком, поставившим перед собой цель и стремящимся к ее достижению.

- **Расскажите немного о себе**

- Мне 20 лет. Родился я в городе Сарань, в простой рабочей семье. Мама работает техничкой на шинном заводе п.РТИ, папа-монтажник ПГМ на ш. «Саранская». Выпускник ШЛ №1, Карагандинского колледжа экономики,

бизнеса и права по специальности юрисконсульт. После его окончания проходил службу в Национальной гвардии Республики Казахстан в г.Шымкенте, в ходе которой всему нашему летнему призыва выдали специальное направление на прохождение даль-

Молодежная практика. Ключ к успеху!

нейшей службы в Вооруженных силах, силовых структурах МВД. В июне 2022 года, сразу по прибытию в город, явился с военным билетом и направлением на службу в Отдел полиции города Сарань. Ввиду того, что у меня не было возможности продолжить дополнительное обучение, я устроился комплектовщиком на завод «Qaz Techna», где и проработал до февраля 2023 года. Но хотелось реализовать свои знания, полученные в колледже. И я обратился в ГУ «Отдел занятости и социальных программ», где мне помогли в рамках молодежной программы трудоустроиться на молодежную практику в Отдел полиции нашего города в должности техника в Информационной технической группе. Работа мне очень нравится. Она помогает вникать во все тонкости данной профессии и чувствовать себя востребованным специалистом в коллективной трудовой деятельности.

- **Что или кто сподвиг тебя к поступлению в Колледж экономики, бизнеса и права?**

- О колледже я узнал из профориентационной работы, проводимой в школе. Меня заинтересовала информация именно об этом колледже. По приглашению преподавателя уголовного права из

этого колледжа я посетил открытый урок, который оставил массу положительных эмоций и предопределил мой окончательный выбор в пользу этой профессии.

- **Молодежная практика, что она тебе дает? И почему ты изъявил желание в прохождении ее именно в Отделе полиции г. Сарань?**

- Во время обучения в колледже меня направили на производственную практику именно в следственный отдел Отдела полиции города Сарань. Данная деятельность мне понравилась, и я решил и дальше развиваться в этом направлении. А что мне дает молодежная практика? Все! Это возможность приобрести практические знания и первоначальный опыт работы, без которого очень сложно конкурировать с другими специалистами при приеме на работу. А еще реально проявить себя, показать свои знания в действии.

- **Какими основными качествами, на твой взгляд должен обладать работник Отдела полиции?**

- Умением общаться с людьми, стрессоустойчивостью, целеустремленностью, внимательностью, и самое главное - пункту-

альностью.

- **Есть ли у тебя наставник в данный момент?**

- На данный момент моим наставником по молодежной практике является старший инспектор ГИиС, майор Валеева Динара Аманжоловна. Она обучает меня работе в Информационной Технической Группе. Благодарен ей за ее советы и чуткое внимание к молодым специалистам.

- **Что бы ты пожелал молодым людям, которые еще не определились насчет прохождения молодежной практики?**

- Я бы пожелал молодым специалистам воспользоваться возможностями, которые им предоставляет молодежная практика. Ведь именно энергия молодости способствует инновационному развитию страны.

...Молодежная практика. Совместными усилиями государства, молодежи и бизнеса, заинтересованного в динамичном развитии предприятий, инициативные и напористые молодые специалисты всегда смогут найти свою нишу и закрепиться на рабочем месте. Они нужны они важны, и очень востребованы!

ШАҢАР ТЫНЫСЫ

ЖАТАҚХАНА СТУДЕНТТЕРИНЕ АУЫЗАШАР БЕРІЛДІ

Шапағат ҚОСШЫҒҰЛОВ
Суретті түсірген автор

Сәуір айының 19 жұлдызында Абай Құнанбаев атындағы Саран жоғары гуманитарлық-техникалық колледжінің қазақ бөлімі әкімшілігі мен кәсіподақ ұйымының ұйымдастыруымен колледж жатақханасында жатып оқытын студенттеріне арнап қалалық орталық мешітте ауызашар дастарханы жайылды.

Мешіттің бас имамы Мұхамедқали қажы Сапарғалиұлы мен найб имам Мәулен Әбілхайыр дастархан басында Рамазан айының қадір-қасметі мен имандылық туралы уағыз-насихат айты. Сонымен қатар, студенттердің қойылған саудаларына жауап беріліп, жастарға білім алудың, үақытты тиімді пайдаланудың маңыздылығын туралы түсіндірледі.

Ал Абай Құнанбаев атындағы Саран жоғары гуманитарлық-техникалық колледжі директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Жанбол Жаяубаев студенттерге атальыш оку орынның директоры Владимир Закамолкиннің ыстық салемін жеткізіп, ауызашарға демеушілік еткен азаматтар мен колледж үстаздарына зор алғысын айтты.

Кеш соңында осындағы итігі шараны ұйымдастырылған үстардар қауымы мен дін қызметкерлеріне студенттер өз алғыстарын айтты.

ОБЩЕСТВЕННЫЙ СОВЕТ

НАСЫЩЕННАЯ ПОВЕСТКА ДНЯ

Надежда ЦХАЙ
Фото Камилы ОСПАНОВЫ

Очередное заседание Общественного совета под председательством К.Омарова состоялось в середине прошлой недели. Повестка дня заседания была довольно обширной. В частности, были заслушаны доклады об исполнении бюджета города Сарани и поселка Актас за прошлый год, о реализации бюджетных программ по капитальному и среднему ремонту автомобильных дорог, развитию транспортной инфраструктуры, кадровом составе Центральной больницы. Также прозвучала информация о проводимых мероприятиях в рамках охраны учреждений образования.

По первому вопросу выступили аким поселка Актас Б. Аканов и и.о. руководителя ГУ «Отдел экономики и финансов г. Сарани» З. Рустанбаева.

В докладах была отражена информация о доходной и расходной частях бюджета Сарани и Актаса, исполнение плана поступлений, работа в рамках государственных программ и т.д.

Заместитель руководителя ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции г. Сарани» Г. Жексембеков отметил, что в текущем году запланированы работы по среднему частичному ремонту ул. Кутузова, благоустройство дворов 6, 7, 9, 21, 22 кварталов, частичный ремонт улицы Чкалова.

В свою очередь члены Общественного совета задали вопросы об асфальтировании улицы Свердлова, дороги на мусульманское кладбище, открытом колодце на пересечении улиц Саранская – Жамбыла, необходимости ремонта дорожного

знака возле магазина «Бочонок».

Актуальным на сегодня является вопрос кадрового обеспечения Центральной больницы. По данному вопросу перед членами Общественного совета отчитался директор И. Ермолов.

На сегодняшний день в больнице работает 114 врачей и 197 медицинских сестер. В прошлом году было принято восемнадцать молодых специалистов с высшим медицинским образованием и девять молодых специалистов со средним медицинским образованием. Для укомплектования специалистами руководство больницы посещают ярмарки выпускников и т.д. Ведется работа по закреплению наставников за молодыми специалистами, предоставляются общежития, вне очереди – места в детских дошкольных учреждениях. Проводится обучение молодых специалистов в резидентуре за счет собственных средств организации.

Методист городского Отдела образования Р. Тлеубеков подробно остановился на вопросах обеспечения безопасности в организациях образования нашего города. На сегодняшний день школы города оснащены видеокамерами – порядка 500 штук, в дошкольных организациях – 247 единиц, в организациях дополнительного образования установлена 71 камера. Сигналы видеокамер выведены в дежурную часть городского Отдела полиции. Кроме этого, в организациях образования систематически проводятся профилактические мероприятия на выявление и устранение нарушений противопожарной безопасности. Все организации обеспечены необходимым количеством огнетушителей, в помещениях имеются запасные выходы и т.д.

Члены Общественного совета также задали вопросы о возможности установки турникетов в дошкольных организациях, регулярном обследовании турникетов и т.д.

В заключение были приняты рекомендации по заслушанным вопросам.

ЖЕМҚОРЛЫҚ – ІНДЕТ, ЖОЮ – МІНДЕТ!

ЖЕМҚОРЛЫҚТЫҢ ЖОЛЫН КЕСУГЕ АРНАЛҒАН ЖИЫН ӨТТІ

Шапағат ҚОСШЫҒҰЛОВ

Суретті түсірген

Камила ОСПАНОВА

Бұрнағы күні Мәдениеттің үйінде Саран қаласы әкімі аппаратының басшысы Абзal Өтешевтің төрағалығымен жемқорлықтың жолын кесуге арналған жиын өтті.

Естерінізге сала кетсек, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабына сәйкес мемлекеттік органдар, үйімдердегі және квазимемлекеттік сектор субъекттерінен сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды жүзеге асырады. 19 сәуірде еткен Саран қаласы қоғамдық кеңесінің отырысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жасалған ішкі талдау нәтижелері бойынша жария талқылау еткен болатын.

Жария талқылау жиынның шымылдығын қала әкімі аппаратының басшысы Абзal Өтешев түріп, жиын барысында ол қатысушыларға сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың алдын алу шараларының бірі ретінде ішкі талдау жүргізуін өзектілігін атап өтті. Сонымен қатар, қала әкімі аппаратының басшысы Абзal Мұратұлы оны жүргізуін теориялық негізін де тілге тиек етеге кетті.

Сондай-ақ қатысушыларға барлық мемлекеттік органдар қызметтің жобалық басқаруға көшүне байланысты олардың сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды сапалы жүргізуі «Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл» атты №4 үлгілік базалық бағытын іске асыру жөніндегі міндеттердің бірі болып айқындалған хабардар етілді.

Ал «Саран қаласы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің бас инспектор – зангері Элеонора Нехорошева қатысушыларды сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілетін ішкі талдаудың алдын ала нәтижелерімен таныстыра кетіп, жиналғандардың назарына осы бағыттағы алғағы жұмыстардың кестесін ұсынды.

Бұған қоса, жиын барысында аналитикалық есептің күрылымы және қызметтің барлық бағыттары үшін сипаттамалық сыбайлас

жемқорлық тәуекелдері көлтіріліп, қатысушылар алдағы үақыттарда қандай да бір бұзушылықтардың алдын алулары үшін жүргізілген талдаулардың мысалдары бойынша аналитикалық есепті дайындауды типтік қателіктермен танысты..

Сонымен қатар, жиын барысында талдау барысында мемлекеттік мекемелер мен квазимемлекеттік сектор субъекттері анықтаған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері талқыланды. Мәселен, «Саран қаласының Ауыл шаруашылығы, жер қатынастары және кәсіпкерлік бөлімі» мемлекеттік мекемесінде стационарлық емес сауда обьекттерін орналастыру орындарын және (немесе) маршруттарын бөлу бойынша конкурстық рәсімдерді өткізу тәртібін айқындағын үлгілік нормативтік күжат жоқ екені анықталды. Осы мәселе бойынша құқықтық реттеудің болмауы сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерінің көрініне себеп болуы мүмкін, атап айтқанда, конкурстың үйімдастырушыларға шешім қабылдауды талап етпейтін қосымша құжаттарды сұратуға мүмкіндік береді. Нәтижесінде уәкілдегі орган стационарлық емес сауда обьекттерін орналастыру орындарын және (немесе) маршруттарын бөлу бойынша конкурс өткізуін үлгілік қағидаларын әзірлеп, бекіту қажет деген ұсынды әзірленді. Қажетті ұсындыстар тиісті мемлекеттік органдарға жіберілетін болады.

Ал қалалық күрылым бөлімінде бас мамандардың орындаған жұмыстарының актілерін тексеру нәтижесінде қолқоюдың немесе өзге де Құжаттамалық растаудың болмауы сынды сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталды. Атальыш бөлімге келесідей шешім ұсындылды: яғни, орындалған жұмыстар актілерін құжаттамалық растау және (немесе) бас мамандардың колы оларды тексеру расімін көрсету және жауапкершілікті қүшету үшін қажет, бұл өз кезеңінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайтуға әкеледі.

Жария талқылау қорытындысы хаттамамен ресімделді.

Басты назар ішкі талдаулар жүргізу сапасын арттыру, жүртшылықты тарту, ресми ұсындылар енгізуі болдырмай және, ең бастысы, оларды үақытлы орындау қажеттілігіне аударылды.

КОЛОНКА НОТАРИУСА

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 19.04.2023 года открылось наследственное дело после умершей 26.10.2022 года Кривоножко Ирины Александровны. Всем наследникам умершей необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани.

Лицензия № 000286 от 31.12.2004 года Министерства юстиции РК

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 30.03.2023 года открылось наследственное дело после умершего 14 марта 2023 года Мешкова Юрия Евгеньевича. Всем наследникам умершего необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани в срок до 14.09.2023 года.

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 03.04.2023 года открылось наследственное дело после умершего 05 октября 2022 года Галкина Алексея Александровича. Всем наследникам умершего необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани.

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 04.04.2023 года открылось наследственное дело после умершей 05 октября 2022 года Воробьевой Зинаиды Федоровны. Всем наследникам умершой необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани.

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 07.04.2023 года открылось наследственное дело после умершей 12 октября 2022 года Талачка Веры Ивановны. Всем наследникам умершой необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани.

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 07.04.2023 года открылось наследственное дело после умершей 12 декабря 2022 года Константиновой Зинаиды Алексеевны. Всем наследникам умершой необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани в срок до 12.06.2023 года.

Гослицензия №14005265 от 17.04.2014 года Министерства юстиции РК

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 13.03.2023 года открылось наследственное дело после умершей 02.11.2022 года Чудаковой Натальи Михайловны. Всем наследникам умершей необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани.

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 07.04.2023 года открылось наследственное дело после умершей 06 июля 2022 года Бондарчук Марии Никитичны. Всем наследникам умершего необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани.

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 10.04.2023 года открылось наследственное дело после умершей 01 апреля 2023 года Проскуриной Любови Арсентьевны. Всем наследникам умершой необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани в срок до 01.10.2023 года.

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 14.04.2023 года открылось наследственное дело после умершего 29 июля 2021 года Мельнова Сергея Александровича. Всем наследникам умершего необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани.

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 17.04.2023 года открылось наследственное дело после умершего 28 марта 2023 года Сотникова Василия Пахомовича. Всем наследникам умершего необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани в срок до 28.09.2023 года.

Нотариусы г. Сарани сообщают, что 17.04.2023 года открылось наследственное дело после умершей 01 апреля 2023 года Быстровой Ирины Алексеевны. Всем наследникам умершой необходимо обратиться в любую нотариальную контору г. Сарани в срок до 01.10.2023 года.

Внимание! В Саранский городской суд будет подано заявление акимата города Сараны о признании недвижимого имущества, расположенного по адресу: город Сарань, улица Жамбыла, дом 73, квартира № 41 вымороченным наследством и признании на нее права коммунальной собственности города Сараны.

АНТИКОР

Агентство Республики Казахстан по противодействию коррупции
(Антикоррупционная служба)

ЕСЛИ ВЫ СТОЛКНУЛИСЬ С КОРРУПЦИЕЙ,
ЗВОНИТЕ ПО НОМЕРУ

1424

ЗВОНОК БЕСПЛАТНЫЙ

#НЕДАВАЙВЗЯТКИ

#ПАРАБЕРМЕ

АДАМ САТУДАН
САҚТАНЫҢЫЗ

ШЕТЕЛГЕ НЕМЕСЕ БАСҚА
ҚАЗАКСТАН ҚАЛАСЫНА
ҚАУПСІЗ ШЫҒУ ЖӘНЕ ЖҮМШІСКА
ОРНАЛАСУ СҮРАКТАРЫ
БОЙЫНША КЕҢЕС АЛУ УШИН
КОҢЫРАУ ШАЛ!

ОСТЕРЕГАЙТЕСЬ
ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ

ПОЗВОНИ И ПОЛУЧИ
КОНСУЛЬТАЦИЮ
ПО ВОПРОСАМ БЕЗОПАСНОГО
ВЫЕЗДА И ТРУДОУСТРОЙСТВА
ЗА ГРАНИЦЕЙ И В ДРУГОМ ГОРОДЕ
КАЗАХСТАНА!

11616
ҚЫЗЫЛ БАҒЫТ

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

11616
ГОРЯЧАЯ ЛИНИЯ

РЕКЛАМА ОБЪЯВЛЕНИЯ*

УСЛУГИ * УСЛУГИ * УСЛУГИ * УСЛУГИ * УСЛУГИ * УСЛУГИ

Garant & со
ПАМЯТНИКИ
От простых до эксклюзивных работ
Филиал г. Сарань
мкр. 1-А, дом 5
(остановки: Автоград, Стела)
8-778-190-31-08
рпамятники_garant_co_saran
www.garant-co.kz
Рассрочка 0%
Хранение бесплатно
Ангелочки из литьевого мрамора, базы, кованые оградки, лавочки, столики

Уголь, шлам, песок, балласт. Грузоперевозки.
Т.: 5-29-98, 8-705-251-70-92.

Реставрация подушек, сухая чистка с заменой наперника, дезинфекция клещей ультрафиолетом. Ул. Победы, 32. Т.: 8-747-703-48-50, Ирина.

Предлагаю профессиональный ремонт имп. ТВ, холодильников, стир. маш.-автомат, микр. печей. На дому, с гарант. Т.: 8-777-396-81-27

Все виды ремонта квартир, электрик-сантехник-плотник. Т.: 8-771-372-56-88, 8-702-359-46-02.

olymp_stroy_09
СТРОИТЕЛЬНЫЕ УСЛУГИ:
• ПЕРЕКРЫТИЕ КРОВЛИ
• ОТДЕЛКА ФАСАДА
• СВАРОЧНЫЕ РАБОТЫ
• ЗАБОРЫ, ВОРОТА, РЕШЕТКИ
• УСЛУГИ ЛИСТОГИБА
• МАСТАЛОЧЕРЕПИЦА
• САЙДИНГ, УТЕПЛИТЕЛЬ
• ВОДОСТОЧНАЯ СИСТЕМА
• КОВАЛЬСКИЕ УЗОРЫ
• МАСТАЛОЧЕРЕПИЦА
• ПЛТИНКИ - ПРИРОДНЫЙ КАМЕНЬ
• КИРПИЧ, ОНДУЛИН
• ПРОФИЛСТ и многое другое
Г. Капстанда Сакена Сейфуллина стр 103/2
П. Соколовка Линейная 25
Тел 87087552653 Эдуард
Тел 87009884710 Кирилл

МЕСТО
ВАШЕЙ
РЕКЛАМЫ

В ГУ «Отдел образования города Сарани» действует телефон доверия: 5-06-01 по профилактике суицида несовершеннолетних.

* ТРЕБУЕТСЯ ** ТРЕБУЕТСЯ *

На предприятие резинотехнических изделий требуются: химик-технолог, сборщики РТИ, электрослесари по ремонту оборудования, токари, сварщики, разнорабочие. Кочегары на миникуттерную. Заработка плата выплачивается своевременно + полный соц.пакет. Возможен карьерный рост. Обращаться: г. Сарань, ул. Чкалова, 2/4 (возле сауны «Эдем») или ул. Кужанова, 4А. 87026552338.

В Саранский высший гуманитарно-технический колледж им. Абая Кунанбаева требуются следующие сотрудники: заместитель директора по хозяйственной работе - 1 ставка, водитель категории В, С - 1 ставка. Т.: 5-11-81.

В ТОО «Karyl Plast» транспортный рабочий (212 000 тг.), машинист экструдера (247 000 тг.) техничка (100 000 тг.), водитель погрузчика. Обращаться по телефону: +7-701-574-05-86.

В автомагазин требуется сторож-техничка. Т.: 8-701-150-50-44, 8-707-491-09-10.

В ТОО «Suprareg» требуется: укладчик-упаковщик, оператор, помощник учетчика, электрик, водитель с личным авто, уборщица, грузчик. Звонить по номеру: 8-775-282-90-18.

Требуются рабочие на производство пескоблока и жб колец. В Караганде. Работа сдельная. 3/п 200000- 350000, без задержек. 87056409797.

* КУПЛЮ * КУПЛЮ *

Монеты, значки, открытки и банкноты СССР, не ходовые (старого образца) банкноты тенге. Т.: 8-701-715-60-49.

Фарфоровые статуэтки, игрушки и «сувенирные» машинки СССР. Т.: 8-776-134-52-30.

* ПРОДАЕТСЯ * ПРОДАЕТСЯ *

Дом на 5 кв. по ул. Сары-Арка. 4-ком., гараж, сарай, скважина. Нужен ремонт. Цена договорн. Долгов нет, докум. в порядке Т.: 8-705-159-63-12.

Дом, п. 106. Т.: 8-702-632-78-55

3-КОМНАТНЫЕ

3-кв. Рядом ДК, школа, детсад, рынок. Т.: 8-702-170-52-15, 8-747-401-39-66.

2-КОМНАТНЫЕ

2-кв. на проспекте. Очень теплая. Т.: 8-701-387-07-93.

2-кв. по ул. Абая, 21. 1 этаж. Т.: 8-701-184-85-33.

2-кв. по ул. Чкалова, 1 этаж, с мебелью. Т.: 8-701-251-74-64

2-кв., 5 этаж, на 28 квартале, по ул. Жамбыла. Т.: 8-702-480-48-85.

1-КОМНАТНЫЕ

1-кв., 3/5 этаж, по ул. Жамбыла, без ремонта, без балкона. Т.: 8-778-740-97-36.

1-кв. в центре города Сарань, Жамбыла 71, 5 этаж, ремонт, меблирована, с бытовой техникой, заходи и живи, цена 10 млн. Торг. Т.: 8-777-947-24-03.

РАЗНОЕ

Продается земельный участок 20 соток, п. Актас. Т.: 8-701-184-85-33.

Место ваших рекламы

* МЕНЯЮ * МЕНЯЮ *

4-к особняк в начале Самозастройки. Центральная канализация, гараж, 7 соток на 2-к. кв. с доплатой или 3-к кв. Т.: 8-775-320-87-19.

Особняк в центре города на 1 и 2-х комнатные квартиры. Т.: 8-702-403-04-43, 7-42-45.

Дом п. 106 на квартиру в г. Сарани, 2-х или 3-х комнатную. Рассмотрим варианты. Т.: 8-747-555-09-20.

3-к кв. по ул. Абая, 2 этаж на две 1-к кв. Т.: 8-775-795-19-39.

УВАЖАЕМЫЕ ЧИТАТЕЛИ!

Большое спасибо за ваши письма и комментарии, которые поступают в нашу редакционную почту. Радует, что вы реагируете на все изменения, которые происходят в различных сферах жизнедеятельности нашего города. Надеемся на вашу активность и понимание, а мы в свою очередь, стараемся оперативно реагировать на все вопросы, которые будут заданы не только в ваших письмах, но и в наших профилях в социальных сетях. Напоминаем, что свои предложения и актуальные вопросы, касающиеся благоустройства и санитарной очистки нашего города, социальной и культурной сферы, образования и здравоохранения и т.д., вы можете направлять по адресу: 101200 г. Сарань, ул. Жамбыла, 69/1 или на электронную почту: sarangazet@mail.ru. Кроме того, приглашаем вас присоединиться к нам в социальных сетях. Читайте нас в аккаунтах Instagram и Facebook. Наш профиль: @sarangazetikaz. Будьте в курсе всех новостей!

Нарықтағы дизельге сұраныстың тұрақты өсу себебінің негізгі факторы транзиттік қолік ағыны, бұдан басқа Қазақстаннан шетелге сұр схема бойынша алып кетіп жатқан экспорт.

Откен жылы мамандардың есептеуінше шетелдік транзиттік қолік тұтынған дизель қолемі шамамен 150 мың тоннаны құрады, бұдан басқа сұр экспортпен кеткен отының қолемі шамамен 200 мың тонна («IHS Markit» есебі бойынша).

КР Энергетика министрі Болат Ақшолақовтың айтуынша Қазақстанда дизель отыны тапшылығының басты себебі бағадағы диспропорция. Отандық отын бағасы көрші елдермен салыстырғанда айтартылғатай арзан. Қазақстан – әлемдегі жана ресми арзан он елдің қатарында. Мысал ушін, Ресейде дизель бағасы орташа есеппен литріне 345 теңге, біздегі нарық бағасынан 45%-ға қымбат. Қыргызстандағы баға 64%-ға жоғары, яғни литріне 390 теңге, Өзбекстандағы баға бізben салыстырғанда екі есеге қымбат - литріне 480 теңге, бағамыздағы айырмашылық - 101 пайыз.

Энергетика министрлігінің мәліметі бойынша

Основными факторами постоянно растущих объемов потребления являются транзитный автотранспорт, а также «серый» экспорт в соседние страны.

Так, по самым скромным подсчетам, в прошлом году на долю транзитного транспорта пришлось около 150 тыс. тонн дизтоплива. Еще порядка 200 тыс. тонн горючего было вывезено «серым» экспортом (по расчетам «IHS Markit»).

По словам Министра энергетики РК Болата Акчулакова причина тому – значительная разница в цене. Казахстан входит в список стран с самыми низкими ценами на ГСМ. Например, в России стоимость дизтоплива в среднем составляет 345 тенге за литр, что дороже на 45%. А в Кыргызстане цена выше на 64% и составляет 390 т/л, в Узбекистане оно дороже в два раза – 480 т/л (101%).

По данным Министерства энергетики

ПОЛИЦИЯ ПРЕДУПРЕЖДАЕТ!

СТАТЬЯ ЗА ОСКОРБЛЕНИЕ ПОЛИЦЕЙСКИХ

Ж. Джумашева,
Отдел полиции г. Сараны

14.01.2023 года 42-летний мужчина, будучи в состоянии алкогольного опьянения, нарушил общественный порядок в одном из микрорайонов города. Прибывших на место правонарушения сотрудников полиции он оскорбил нецензурной бранью, чем самым подрывая авторитет представителей власти. В этот же день было начато досудебное расследование по статье 378 Уголовного кодекса Республики Казахстан «Оскрбление представителей власти при выполнении служебных обязанностей». Согласно санкции статьи, за нецензурную брань в адрес полицейского при исполнении им служебных обязанностей мужчине грозил штраф до 40 МРП (138 тысяч тенге) либо привлечение к общественным работам на срок до 160 часов, либо лишение свободы сроком до 3 лет.

13.04.2023 года приговором Саранского городского суда гражданин Д. признан виновным в совершении данного правонарушения и наказан штрафом в размере 40 месячных расчетных показателей (МРП), то есть 138 000 тенге.

При исполнении служебных обязанностей сотрудникам полиции приходится сталкиваться с гражданами, которые проявляют агрессивность и несогласие с действиями представителей закона. Оказывая активное сопротивление законным требованиям сотрудников полиции, хулиганы публично оскорбляют и применяют физическую силу, не задумываясь о последствиях. Сотрудники полиции предупреждают, что в соответствии со ст.380

УК РК за применение насилия в отношении представителя власти предусмотрены штраф, исправительные работы, привлечение к общественным работам, ограничение свободы, а также лишение свободы до двенадцати лет.

Расследование преступлений, связанных с оскрблением, неповиновением и применением насилия в отношении сотрудников полиции при исполнении ими своих должностных обязанностей, находится на особом контроле Министерства внутренних дел. По каждому такому факту проводится тщательное расследование. За неповиновение законному требованию или распоряжению представителя власти согласно статье 379 УК РК подозреваемого могут арестовать на срок до 40 суток, а если действие совершено в местности, где объявлено чрезвычайное положение, подозреваемого могут лишить свободы на срок до двух лет. В том случае, если подозреваемый применил насилие, не опасное для жизни и здоровья, либо угрозу применения насилия в отношении представителя власти или его близких в связи с исполнением им своих служебных обязанностей, то согласно статье 380 УК РК, подозреваемому грозит штраф в размере до 3000 МРП. За применение насилия, опасного для жизни или здоровья, в отношении представителя власти или его близких в связи с исполнением им своих служебных обязанностей, подозреваемому лицу грозит наказание в виде лишения свободы на срок от 10 лет до 20 лет.

До 2015 года простое неповиновение полицейским относилось к административному правонарушению. Отныне оно считается уголовным преступком, то есть преступлением.

SARAN
GAZETI

УВАЖАЕМЫЕ ЧИТАТЕЛИ!

Большое спасибо за ваши письма и комментарии, которые поступают в нашу редакционную почту. Радует, что вы реагируете на все изменения, которые происходят в различных сферах жизнедеятельности нашего города.

На страницах городского еженедельника мы открыли рубрику «Неотложка», где будем размещать ваши обращения, предложения и пожелания. Надеемся на вашу активность и понимание, а мы в свою очередь постараемся оперативно реагировать на все вопросы, которые будут заданы не только в ваших письмах, но и в наших профилях в социальных сетях.

Напоминаем, что свои предложения и актуальные вопросы, касающиеся благоустройства и санитарной очистки нашего города, социальной и культурной сферы, образования и здравоохранения и т.д., вы можете направлять по адресу: 101200 г. Сарань, ул. Жамбыла, 69/1 или на электронную почту: sarangazeti@mail.ru.

Кроме того, приглашаем вас присоединиться к нам в социальных сетях. Читайте нас в аккаунтах Instagram и Facebook. Наш профиль: @sarangazeti, @sarangazetikaz. Будьте в курсе всех новостей!

РЕКЛАМА ОБЪЯВЛЕНИЯ ПОЗДРАВЛЕНИЯ

На LED экране

Магазин детской одежды «Мамакупи»

Качественные и оригинальные вещи по доступным ценам

- от 1 года и старше.

Наш адрес:

г. Сарань, ул. Ленина, дом 7 (бывшее кафе "Эгиди")

График работы магазина:

Ежедневно с 10-00 до 19-00; Без обеда и выходных.

Instagram: mamakupi_krg

Подавайте
объявления
НЕ ВЫХОДЯ
ИЗ ДОМА!

+7 775 945 23 23

ПН-ПТ С 9.00 ДО 18.00 ЧАСОВ

Саран
газети

И.о. директора
ТОО «Саран тынысы»,
главный редактор
Б.Е. МАЙПАСОВА

Отв. секретарь
Ш.Ш. КОШЕГУЛОВ

Газета зарегистрирована
в Министерстве
информации и
коммуникаций
Республики Казахстан.
Свидетельство 16307-Г
от 18.01.2017 г.
(номер и дата первичной
постановки на учет
№ 869-Г, 16.09.1999 г.)

Собственник:
ТОО «Саран тынысы»

Учредитель:
аппарат акима
г. Сараны

Адрес
редакции:
101200
г. Сарань,
ул. Жамбыла, 69/1
Тел., факс: 5-10-15
sarangazeti@mail.ru

Выходит
два раза в
неделю,
форматом А-3
Тираж 1210
Распространяется
по подписке и в розницу
в г. Сараны и пос. Актас

Отпечатано в ТОО
“Типография “Арко”
100009
г. Караганда,
ул. Сатпаева, 15
Печать офсетная.
Заказ № 32

Опубликованные материалы не всегда отражают точку зрения редакции.
Ответственность за достоверность сведений, содержащихся в публикациях и рекламном тексте, несут авторы публикаций и рекламодатели.